

T Ü R K İ Y E DİYANET VAKFI

ŞUBAT 1994

HABER BÜLTENİ

29

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

HABER BÜLTENİ

Şubat 1994 - Sayı: 29

SAHİBİ

Türkiye Diyanet Vakfı Adına

Şevki ÖZKAN

Genel Müdür

Yayın Koordinatörü

Süreyya BALKIŞ

Genel Müdür Yardımcısı

Yazı İşleri Müdürü

ve

Yayına Hazırlayan

Selahattin AYVAZ

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müşavir V.

Yayın Ekibi

Yüksel SEZGİN

Hasan ÇALIŞKAN

Adres:

Dr. Mediha Eldem Sok.

No: 89 - 06640

Kocatepe-ANKARA

Tel: 417 12 35 - 417 12 45

Fax: 418 19 00

Dizgi ve Grafik:

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler
Müşavirliği tarafından yapılmıştır.

Kapak: İsmail EV

Baskı:

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

YAYIN MATBAACILIK VE TİCARET İŞLETMESİ

Bayındır Sokak No: 55 Kızılay/ANKARA

Tel: 425 27 75-418 59 49 Fax: 417 00 09

İÇİNDEKİLER

Türkiye Diyanet Vakfı'nın Faaliyetleri	2
Türkiye Diyanet Vakfı, Yılın En Başarılı Vakfı Seçildi	6
Osmanlının Hüküm Sürdüğü, Asyası, Avrupası, Afrikası Her Yerde, Müslüman Türk'ün Dehasını Yansıtan Eserler Bir Bir Ortadan Kaldırılıyor	8
Vakıf Şuurunu Milletimizde Uyandırma Gayreti İçerisindeyiz	9
Ata Yادığı Vakıf Eserlerinin Korunması, Bizden Sonraki Kuşaklara Aktarılması Hepimiz İçin Görevdir	10
Vakıflar, Devletin Hizmet Yükünü Azaltıcı Nitelikte Çalışmalar Gerçekleştiriyor	10
Yılın En Başarılı Vakfından, Diyanet İşleri Başkanlığı Personeline ŞÜKRAN PLAKETİ	12
Mevcut Vakıflar İçerisinde En Güçlü Vakıf T.D.V.	13
Vakfımızdan Hayırseverlere Şükran Plaketi	15
Türkiye Diyanet Vakfı, İhlas ve Samimiyet Üzerine Bina Edilmiştir	16
Yılın En Başarılı Vakfından, Yılın Kültür Hizmeti, Orta- Asya ve Balkanlarda Türk-Islam Mimari Eserleri Fotoğraf Sergisi	18
Büyük Bir Coğrafi Bölgede Yeni ve Kişilik Sahibi Bir Türk Üslubu Oluşturmuştur	22
Balkanlarda Muhteşem Bir İmar Hareketi Olmuştur	24
Balkanlarda Bu Eserlerle Türk-Islam Damgasını Hissettirmişiz	27
XI. Vakıf Haftası Münasebetiyle Vakfımızdan Yakacak ve Giyecek Yardımı	29
Yakacak Yardımı	30
Giyecek Yardımı	31
Vefat Eden Hayırseverlerin Ruhuna İthaf Edilmek Üzere Mevlid Okutuldu	32
Vakfımızda Yeni Atamalar	33
Liseler Arası Bilgi Yarışması Şartnamesi	34
İmam-Hatip Liseleri Öğrencileri Arasında İnceleme Yazısı ve Yarışma Şartnamesi	35
İslam Ansiklopedisi ile İlgili Şubelere Yazılan Genelge	36

Vakfımız kendi faaliyet alanında
“YILIN EN BAŞARILI VAKFI”
seçilmiştir.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI,
kurulduğu 1975 yılından bugüne kadar,
yurtiçinde ve yurtdışında dini, milli, sosyal,
kültürel ve eğitim alanlarında
yürüttüğü hizmetlerinden dolayı
bu şerefe layık görülmüştür.

Bu başarıya,
hayırsever halkımızın
maddi-manevi destekleri,
Diyanet İşleri Başkanlığı
teşkilatı personelinin
çalışmalarımıza
gösterdiği
yakın ilgi ve alâka
sonucu ulaştığımızın
bilincindeyiz.

Vakfımız;
Planlı, programlı ve disiplinli
çalışmalarını sürdürerek,
halkımızın gösterdiği destek
ve güvene layık olmaya
devam edecektir.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

TÜRKİYE DİYA FAALİYET

KÜLTÜR HİZMETLERİ

- ☛ İslam Ansiklopedisi
- ☛ Basılı, Sesli ve Görüntülü Yayınlar
- ☛ İslam Araştırmaları Merkezi
- ☛ Kutlu Doğum Haftası
- ☛ Çeşitli Konularda Panel ve Konferanslar
- ☛ Kültürel Konularda Yarışmalar
- ☛ Dini Yayınlar Fuarı
- ☛ Kitap sergisi

SAĞLIK VE SOSYAL HİZMETLER

- ☛ Fakir ve muhtaçlara yardım
- ☛ Sağlık yardımları

EĞİTİM HİZMETLERİ

- ☛ Eğitim kurumlarına yardım
- ☛ Öğrenim Bursları
- ☛ Öğrenci Yurtları
- ☛ Özel okul

KURUM VE KURULUŞLARA YARDIM

- ☛ Mescidlerin tefrişi
- ☛ Camilere yapılan yardımlar
- ☛ Kur'an kurslarına yapılan katkılar

DİYANET HİZMETİ

- ☛ Merkez hizmetleri
- ☛ Eğitim merkezleri
- ☛ İl Müftülükleri
- ☛ İrşat hizmetleri
- ☛ D.İ.B.na eleman hizmetlerine,
- ☛ Başkanlığın yur
- ☛ Hac ve umre hi destek veriliyor

NET VAKFINİN LERİ

BAŞKANLIĞI E KATKILAR

rine,

en kurumların

metlerine,

ne

YURTDIŞINA YÖNELİK HİZMETLER

✦ Eğitim Hizmetleri :

- ✓ Çeşitli ülkelerden gelerek ülkemizde öğrenim gören:
 - Kur'an kursu öğrencilerine
 - Yükseköğretim öğrencilerine
 - Master-Doktora öğrencilerine destek veriliyor.
- ✓ Yurtdışında açılan:
 - İmam Hatip Liselerine
 - İlahiyat Fakültelerine yardımda bulunuluyor.
- ✓ Yurtdışında hizmet yürüten öğretim görevlilerine katkı sağlanıyor.

✦ Kültür Hizmeti :

Azerbaycan'da matbaa kuruldu.

Yurtdışına dinî ve millî konularda hazırlanan yayın gönderildi.

Yurtdışında çeşitli yarışmalar açıldı.

Kutlu Doğum Haftası kutlamalarına davetli getirildi.

✦ Dini Hizmetler :

Yurtdışında görev yapan Din görevlilerine mali destek verildi.

Yurtdışında Cami ve kültür merkezleri inşa edildi.

Çeşitli ülkelerden müslümanlar Hacca götürüldü.

✦ Aynî-Maddî ve ilaç yardımı

Bosna-Hersek'e gıda, ilaç ve para yardımı

Arnavutluk'a gıda yardımı

Bulgaristan'a gıda yardımı

Irak Türkleri'ne ilaç ve gıda yardımı

Azerbaycan'a gıda ve ilaç yardımı

yapıldı.

ÜLKEMİZİ TANITIM HİZMETLERİ

Çeşitli ülkelerden gelen kişi ve heyetler Vakfımızca misafir edilmekte, kendilerine ülkemiz hakkında bilgi verilmekte ve tarihî yörelerimiz gezdirilmektedir.

ŞUBELERİMİZİN FAALİYETLERİ

Ülke sathında faaliyette bulunan 887 şubemiz de yukarıdaki faaliyetlere paralel çalışmalar gerçekleştirdi.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI, yüzlerce yıllık uygulamalarla m Diyanet İşleri Başkanlığı'nca yürütülen dini hizmetlere des alanları ve sahası genişledi. Türkiye Diyanet Vakfı bugün, yürütmektedir.

ENİZ

eşen vakıf geleneğinin temsilcisi olarak Ankara'da kuruldu. umakla beraber, zaman içerisinde imkanları arttıkça hizmet esiyle, dinî, millî, sosyal, eğitim ve kültür alanında faaliyet

YURTIÇİNDE VE YURTDIŞINDA
YÜRÜTTÜĞÜ BAŞARILI ÇALIŞMALARIYLA
TÜRKİYE DİYANET VAKFI
YILIN EN BAŞARILI VAKFI SEÇİLDİ

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından XI. Vakıf Haftası münasebetiyle Türkiye Vakıflar Bankası Genel Müdürlüğü Konferans Salonu'nda bir tören düzenlendi. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Devlet Bakanı Necmettin Cevheri, Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, Vakıflar Genel Müdürü Fadıl Ünver, bazı milletvekilleri ve davetlilerin katıldığı törende, faaliyet alanında gösterdiği üstün başarılarından dolayı Türkiye Diyanet Vakfı'na şükran plaketi verildi.

Toplantıda ilk konuşmayı Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel yaptı. Vakıfların, toplumun en önemli kurumlarından biri olduğunu, Eğitim, sağlık ve diğer birçok alanda topluma hizmet verdiğini belirten Süleyman De-

mirel "Eğer daha iyi hizmet verebilmek için ihtiyaç duydukları şeyler varsa bunlar hükümetçe, TBMM'ce ve diğer kurumlarca yerine getirilecektir. Ben de gereken telkin ve tavsiyelerde bulunurum" dedi.

OSMANLININ HÜKÜM SÜRDÜĞÜ, ASYASI, AVRUPASI, AFRIKASI, HER YERDE, MÜSLÜMAN TÜRK'ÜN DEHASINI YANSITAN ESERLER BİR BİR ORTADAN KALDIRILIYOR

XI. Vakıf Haftası münasebetiyle gerçekleştirilen toplantıda Devlet Bakanı Necmettin Cevheri de bir konuşma yaptı.

Kültür tarihimiz incelendiğinde görüleceği üzere, Selçuklulardan bu yana ayak bastığımız her yerde, halkın sosyal ve kültürel alanda ileriye gitmesi için girişimler yapmış bir Ulus olduğumuzu belirten Devlet Bakanı Necmettin Cevheri, bu girişimlerin başında vakıfların yer aldığını, insana hizmeti ön planda tutan inancın, millete, devlete kadar uzanan geniş bir hizmet sahası bulunmasının, Müslüman-Türk Milletine mahsus özelliklerin başında geldiğini söyledi.

Tarihte, gelmiş-geçmiş medeniyetler içerisinde önemli bir yer işgal eden vakıf medeniyetinin, gelişen teknolojik koşullara da ayak uydurarak, önemli bir sektör olma yolunda olduğunu, bu nedenle de vakıfların öneminin bir kez daha ortaya çıktığını ifade eden Cevheri, "Türk-İslam kültür ve medeniyeti vakıf temeline oturmuştur. Selçuklular ve Osmanlılar zamanında kamu ve sosyal devlet hizmetlerinin tamamı vakıflar tarafından icra edilmiştir. Bu nedenle vakfı tanıtmak, vakıf ruhunu aşılacak ve atalarımızdan intikal eden vakıflarımıza tam anlamıyla sahip çıkıp yaşatmak, önde gelen görevimiz olmalıdır. Bu gaye, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün görevi olmasının yanında, Devletin ve Milletin politikası da olmalıdır.

Fertleri vakfa önem veren ülkelerde, devlet bütçesi ile gerçekleştirilmesi mümkün olmayan işlerin, ferdi gayret ve teşebbüslerle yapıldığı ve başarıya ulaştığı, vatandaşı vakfa itibar eden devletlerde, kişiler

de ön plana çıkar. Fertler devlete yardımcı olurlar. Böylelikle toplumsal ve sosyal dayanışma pekişir. Ayrıca devletin paraları çok elzem yerlere harcanmış olur. Bunlar, devlet ve millet için tartışma götürmez kazançtır, dayanışmadır." dedi.

Bugün Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kütüklerinde 7600 civarında vakıf eski eserinin kayıtlı olduğunu, bütçe imkanları ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kendi gelirleriyle bu eserleri restore etmesi ve ayakta tutmasının mümkün olmadığını ifade eden Devlet Bakanı Necmettin Cevheri "Çünkü bu tür çalışmalar çok büyük meblağlar ve uzun zaman isteyen işlerdir. Elbette ki para en önemli unsurdur. Bunun için yeni çalışmalar, yeni yasal düzenlemeler gerekmektedir." dedi.

Kültürel mirasımızın korunması, atalarımızdan devraldığımız değerli varlıkların yaşatılması için, her türlü teklife ve yaklaşıma açık olduğunu da belirten Cevheri; "Buna mecburuz. Osmanlı'nın hüküm sürdüğü, Asya, Avrupa, Afrika, her yerde, Türkiye Cumhuriyeti sınırları hariç, Müslüman

Türk'ün dehasını yansıtan eserler bir bir ortadan kaldırılıyor. Bu yokediş bilinçli bir politika ile yapılmaktadır. Ama biz bunlara seyirci kalamayız. Kalmamalıyız. Taze bir örnek vermek istiyorum. Avrupa'nın göbeğinde, Dünyaca korunmaya alınmış, ünlü mimarımız Sinan'ın yaptığı MOSTAR KÖPRÜSÜ top atışı ile yerle bir edilmiş, yıkılmıştır. Hepiniz televizyonda bu yıkılışı üzüntü ile görmüşsünüzdür.

‘ Bu mirası korumak ve yaşatmak hepimizin ortak görevidir. ’

Burada açıklıyorum. Teşebbüse geçtik, MOSTAR KÖPRÜSÜ'nü yeniden biz yapacağız. Burada ilan ediyorum. Mimar Sinan'ın bu eseri yeniden, eskisi gibi olacaktır." dedi.

Anadolumuzun oldukça zengin bir kültür hazinesine sahip olduğunu, kendi özümüzü yansıtan eserler dışında, başka milletlerin, eski kavimlerin kültür unsurlarını da koruduğumuza değinen Devlet Bakanı Cevheri "Çünkü, kültür mirası bir bütündür, bir milletin ortak duygularının ve yaşamlarının sonunda ortaya çıkmış birikimlerdir. Bu sebeple, bu mirası korumak ve yaşatmak hepimizin ortak görevidir. Bu da Devlet-Millet işbirliğiyle gerçekleştirilecek bir olgudur.

Bizlere bu kadar mu'tena ve Dünyada eşi benzeri olmayan bir miras bırakan ecdadımızı rahmet ve minnetle anıyorum." dedi.

Mostar Köprüsü

VAKIF ŞUURUNU MİLLETİMİZDE UYANDIRMA GAYRETİ İÇERİSİNDEYİZ

Vakıflar Genel Müdürü Fadıl Ünver'de toplantıda yaptığı konuşmasının başında; "Vakıfların faaliyet ve hizmetlerini kamuoyuna tanıtır, çalışmalarına ilgi ve destek sağlamak amacıyla 1983 yılından itibaren Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce Vakıf Haftası ihdas edildiğini" söyledi.

Türk Milleti'nin, yaşadığı her çağda insanî düşünceyi esas aldığı, insana yönelik müesseselerin kurulmasında ve bu yöndeki faaliyetlerin gelişmesinde her zaman öncülük yaptığını belirten Ünver "Çünkü bizim insanımız, kazandığı herşeyi kendisi için değil, başkalarıyla paylaşabilme duygusu ve arzusu içinde olmuştur. "Sevdiğiniz şeylerden vermedikçe iyiliğe eremezsiniz" meâlindeki İlahi buyruk, milletimizin bu alandaki düşünce gayretlerinin temelini teşkil etmiştir.

Böyle bir inanç ve düşünceye dayalı vakıf şuuru, bu haftalar münasebetiyle kamu oyunda ne kadar yaygınlaştırılırsa, toplumdaki sosyal istikrar da o derece kalıcı ve devamlı olur.

Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak, bu şuuru milletimizde uyan-

dırma kararlılığı içerisindeyiz. Onbir yıldır vakıf haftaları münasebetiyle çeşitli kültürel etkinliklerle hizmet verme çabasındayız. Bunda da başarılı olduğumuza inanıyoruz." dedi.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün böylesine önemli ve kutsal bir müessesenin yönetimini üstlenmiş durumda olduğunu, bu görevin bilinci içinde yönetim ve hizmet politikasının vakfiye şartları ve yürürlükteki kanun hükümlerinden ilham alınarak tespit edildiğini, sorumluluk alanına giren konularda

“Sevdiğiniz şeylerden vermedikçe iyiliğe eremezsiniz”

araştırmalar yapıldığını ve geleceğe yönelik plân ve programların, bu araştırmalarda elde edilen veriler doğrultusunda hazırlandığına işaret eden Fadıl

Ünver, yürüttükleri hayrî, sosyal, kültürel ve eğitim faaliyetleriyle; bakım, onarım ve yatırım çalışmalarını her yıl daha da artırarak ve geliştirerek sürdürme gayreti içerisinde olduklarını söyledi. Ünver; "Büyük milletimizin geçmişte devletiyle elele vererek vakıf alanında başlattığı hizmet yarışı, 1967 yılında kabul edilen 903 Sayılı Kanunla, yeniden düzenlenen vakıf mevzuatının sağladığı imkanlarla 3015 adet Yeni Vakıf kurularak, bu alandaki hizmetler hızlandırılmıştır. Sosyal yardım ve kamu hizmetlerinin gerçekleştirilmesi ve Türk kültürüne hizmet gayesiyle kurulan bu vakıflar, bugün büyük rakamlara ulaşan varlıklarıyla millî ekonomimiz içinde önemli bir sektör niteliği kazanmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğü, her yıl bu vakıflar arasında yer alan bazı başarılı vakıfları "Yılın Vakfı" seçerek, Genel Müdürlüğümüzün plâketi ile taltif etmektedir." dedi.

ATA YADİGARİ VAKIF ESERLERİNİN KORUNMASI, BİZDEN SONRAKİ KUŞAKLARA AKTARILMASI HEPİMİZ İÇİN GÖREVDİR

Zamanın Vakıfbank Genel Müdürü Prof.Dr. Aydın Ayaydın'da tören münasebetiyle yaptığı konuşmasında;

Türk milletinin asırlar boyu yaşattığı ve pek çok ulusa örnek olduğu yardımlaşma ve dayanışma duygularının, en güzel biçimde milli kültürümüzün eseri olan vakıf varlıklarımızda bütünleştiğini, Türklerde çok özel bir yeri olan vakıfların kültürel, sosyal ve ekonomik hayata katkılarının çok büyük olduğunu söyledi. Kültür varlıklarının yaşaması, geçmişin günümüze yansımaları, eğitimden sağlığa, imardan üretime kadar hiz-

metlerin yerine getirilmesinin vakıf kuruluşlarının yapılımları ile mümkün olduğunu da belirten Ayaydın, "Ata yadigarı vakıf eserlerinin korunması ve bizden sonraki kuşaklara milletimizin onuruna yakışır biçimde devredilmesi hepimiz için bir görev olmaktadır." dedi.

Prof.Dr. Aydın Ayaydın, Türklerin Anadolu'ya ayak basmalarıyla birlikte yurdun her köşesinde, en umulmadık kesitinde, bir esere rastlamanın mümkün olduğuna da işaret ederek "Osmanlıyla birlikte kültür ve medeniyet eserlerimiz Avrupa'ya, Ortadoğu'ya kadar uzanmıştır. Bugün komşu ülkeleri gezdiğinizde Türk kültürünün bir uzantısına rastlayabilirsiniz. Bu eserler ulu camilerden, medreselere, hanlara, hamamlara, be-destenlere kadar geniş bir platforma oturmaktadır." dedi.

VAKIFLAR, DEVLETİN HİZMET YÜKÜNÜ AZALTICI NİTELİKTE ÇALIŞMALAR GERÇEKLEŞTİRİYOR

Yılın başarılı Vakıfları hakkında bilgi vermek amacıyla, Vakıflar Genel Müdürlüğü Mülhak ve Yeni Vakıflar Daire Başkanı Mehmet Özcan da bir konuşma yaptı.

"Ülkemizde birçok vakfın bulunduğunu, bu vakıfların içinde büyük bir kısmının vakıf geleneğine uygun olarak kamu yararına ve çeşitli alanlarda devletin hizmet yükünü azaltıcı nitelikte, özverili çalışmalar sergilediğini söyledi. Faaliyet alanında yılın başarılı Vakfı seçilmesinden dolayı Türkiye Diyanet Vakfı'nın faaliyetlerine de değinen Özcan;

"Anayasamızın dibacesinde vurgulanmış olan kaderde, tasada, kıvançta birlik esasına dayalı çalışmalar yapan, geçmişî şan ve şerefle dolu olan tarihimizin milli birlik ve bütünlüğü için ak ve

pak yepyeni bir sayfa açan vakıflara bizde kucak açıyoruz. Dinî alanda bir vakıftan, Türkiye Diyanet Vakfı'ndan bahsetmek istiyorum. Diyanet Vakfı bu alandaki vakıflar arasından yılın vakfı olarak seçerken, Genel Müdürlüğümüz özellikle şu hususlara bilhassa dikkat etmiştir. Devletiyle milletiyle ülkemizi 2000'li yıllara taşıma azmimizi ekonomide olduğu kadar fikir ve düşünce özgürlüğünü de zedelemekten ve hatta çağın gereklerine göre yücelterek göstermeliyiz." dedi. Kurulan vakıfların bugün sayılarının 3010 - 3015 lere ulaştığını, bu sayı içerisinde dini vakıfların yüzde oranının 11.49, sayısal olarakta 300'ün üzerinde olduğunu ifade eden Mehmet Özcan "Türkiye'de biz dini vakfı sadece ve yalnız din alanında hizmet veren bir vakıf olarak algılamıyoruz. Bu alanda Türkiye Diyanet Vakfı, tüm dini vakıflarımıza örnek bir çalışma sergilemiştir. Bu cümleden olarak Diyanet İşleri Başkanlığının yurtiçi, yurtdışı hizmetlerinin tamamına yakını Vakıfca finanse edilmek suretiyle devletin yükünü azaltıcı nitelikte çalışmalar sergilemiştir. Sosyal, kültürel ve eğitim alanlarında, tabii afetlerde zarar görenlere, hastalara ilaç ve hastane alanlarından, dini okullara, diğer okullara ve üniversitelerimize, eğitim araç-

ları, tesisler, kitap-kırtasiye, araç-gereç, giyim, iâşe ve ibadetlerinin karşılanması, modern cihazlarla donatılmış, spor faaliyetleri içerisinde her türlü imkanlarla mücehhez çok sayıda öğrenci yurtları, Dünya'da ilk kez hazırlanan telif bir ansiklopedi Diyanet Vakfı tarafından yapılmıştır." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın, dünyada son yıllarda meydana gelen gelişmelere paralel olarak kurulmuş bulunan bağımsız Türk Cumhuriyetleri ile ilgili bütün çalışmalarını, hükümetin ilgili birimleri ile koordineli olarak başlattığını, Diyanet Vakfı'nın daha önce başlattığı bu çalışmalara devletin yardımı ve desteğiyle hız verildiğini de belirten Özcan, "Kısaca Türkiye Diyanet Vakfı'nın 1975 yılından 93 Kasımına kadar yaptığı harcamaların 381 milyarı aştığını söylersem bu çalışmalar gözler önüne sermiş olacağım." dedi.

Konuşmalardan sonra faaliyet alanlarında yılın başanlı vakfı seçilen vakıfların plaketeri verildi. Kendi faaliyet alanında yılın başanlı vakfı seçilen Vakfımızın plaketerini Milli Eğitim Komisyon Başkanı ve Hatay Milletvekili Nurettin Tokdemir'den Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mutevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz aldı.

YILIN EN BAŞARILI VAKFINDAN DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI PERSONELİNE

ŞÜKRAN PLAKETİ

Kısa sayılabilecek bir süre içinde, önemli hizmetleri gerçekleştiren Türkiye Diyanet Vakfı'na destek veren Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra personeli adına, Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz'a, Vakfımızın şükran plaketi verildi. Vakfımız Kocatepe Camii Konferans Salonunda bu amaçla düzenlenen törende, ayrıca Vakfımıza bağışta bulunan vatandaşlarımız adına bazı hayırseverlere de şükran plaketleri takdim edildi.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce, kendi faaliyet alanında yılın en başarılı Vakfı seçilen Türkiye Diyanet Vakfı; bu başarıya ulaşmada ilgi, alaka ve destekleri ile katkıda bulunan Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatı personeli ile Vakfa bağışta bulunan vatandaşlarımıza bir kez daha kadirşinaslık görevini yapmak istemiştir. Bunun için her yıl düzenlenen Vakıf Haftası ve diğer vesilelerle vakfedenlerin ruhuna bağışlanmak üzere Hatim ve Mevlid okunmasının

yanısıra, bu yıl ayrıca şükran ifadesi olarak plaketter verilmesi de kararlaştırılmıştır.

Şükran plaketterinin verilmesi münasebetiyle 8 Aralık Çarşamba günü Vakfımız Konferans Salonu'nda bir tören düzenlendi. Törene Diyanet İşleri Başkanı ve Vakıf Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, bazı milletvekilleri, Başkanlık ve Vakıf personeli ile davetliler katıldı.

Toplantıya, Türkiye Diyanet Vakfı'nın faaliyetlerinin yer aldığı multivizyon gösterisi ile devam edildi. 18 yıllık çalışmaların sistematik olarak yer aldığı gösteriyi Vakfımız Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği hazırladı.

Toplantının başında, Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfın Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz toplantının açış konuşmasını yaptı.

Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz :

MEVCUT VAKIFLAR İÇERİSİNDE EN GÜÇLÜ VAKIF TÜRKİYE DİYANET VAKFIDIR

Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, İslam Dini'nin 4 ana hedefi olduğunu, bunların yaşamaya değer hayat, yaşanılan dünya, yaşanılabilen dünya, bu dünyada insanlarla iyi münasebetler kurmak ve bütün bunların teminatı olarak da sağlam bir imanın olması gerektiğini söyledi. Vakıfların, bunları gerçekleştirmek için ecdadımız tarafından asırlar önce kurulduğunu ve insanlığa hizmet edegeldiğini belirten Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz; "Kur'an-ı Kerim'de Allah şöyle buyuruyor "Biz insanların önceden hazırladıklarını ve kendilerinden sonra bıraktıkları eserlerini yazıyoruz ve biz herşeyi açık kitapta Levh-i Mahfuz'da muhafaza ettik."

Bir başka ayette "insanların geriye bıraktığı iyi işler. Bunlar Allah katında hayırlıdır ve gelecekte de güzel şeylerdir." buyrulmaktadır. Bu ayetlere dayanılarak, ecdadımız güzel eserler bırakmışlardır. Bunlar, hanlar, hamamlar, camiler, çeşmeler, okullar, kervansaraylardır. Peygamberimiz (S.A.V.)'in uygulamalarında da bunu görmekteyiz. Hz. Peygamberimiz, vakıf eserleri bırakmaya önem vermiş ve teşvik etmiştir. Malumunuz, insanlar öldükten sonra da yaşamak ister. Hiçbir insan unutulmasını istemez. Bu beşerin yapısında mevcuttur. Bunun için anıtlar dikilir, çeşitli eserler vücuda getirilir, hep insanları ya-

şatmak için. Asıl öldükten sonra yaşama, hayırlı eserler bırakmaktır. Öldükten sonra hayırlı eserler bırakan insanların amel defterleri kapanmayacaktır. Onlar öldükten sonra da yaşayacaktır. Ecdadımız sırf Allah rızasını gözeterek, müslim-gayrimüslim ayırmadan, tüm insanların menfaati için hayırlı eserler bırakmışlar ve bu eserler günden güne tekamül ederek, devam ederek gelmiştir ve inşallah devam edecektir.

Vakfın tarifini islam hukukçuları şöyle yaparlar; "Bir gayrimenkulün bazı müctehitlere göre menkul, gayrimenkul aramadan, taşınır ve taşınmaz malları hiç bir menfaat gözetmeden, sırf Allah rızası için insanların hizmetine vakfetmektir".

Bizim bu tarife uygun olarak yaptığımız hizmetler hep bu niyete makrundur. Allah rızasını kazanmak içindir. Tabi bu gücü bize, hamiyetperver, hayırsever halkımız vermektedir." dedi.

Dünyada en önemli şeyin insanlara hizmet etmek olduğunu, hizmetten daha büyük bir nimet olamadığını ve insanlığa hizmetin Allah'a hizmet olduğunu ifade eden Mehmet Nuri Yılmaz "İbadullaha yapılan hizmet ibadettir ve Allah'a yapılmıştır. Bugün Türkiye'mizde birçok vakıf vardır. Bunların hemen hemen hepsi de hayra hizmet amacıyla kurulmuştur. Biz bu hayra matuf olarak kurulan vakıfları destekliyoruz ve onların yanındayız. Bu vakıflar veya gönüllü kuruluşlar, insanımıza çok büyük hizmetler vermektedir." dedi.

Vakfımız tarafından Diyanet İşleri Başkanlığı Personeline verilen şükran plaketi, Mütevelli Heyeti Üyemiz Yakup Üstün, Diyanet İşleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz'a takdim etti.

Plaketin takdiminde Vakfımız kurucu üyesi Yakup Üstün şunları söyledi:

"1975 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hizmetlerine destek olmak, bu devletin, milletin, kültürün hizmetine koşmak amacıyla kurulan Türkiye Diyanet Vakfı, bugün böyle bir konuma gelmiş bulunmaktadır. Bu konuma gelmesinde, Yılın Vakfı seçilmesinde şüphesiz Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, müftülüklerimizin ve bütün Diyanet mensuplarının büyük payı ve gayreti vardır. Bundan dolayı Türkiye Diyanet Vakfı olarak, Diyanet İşleri Başkanlığı'mıza şükranlarımızı arz etmek üzere bu küçük hatırayı zatinalinize takdim etmek istiyorum. Bu yardım ve desteğin devamını temenni ediyorum."

Herşeyi devletten beklemenin doğru olmadığını, devletin elinin uzanmadığı yerde vakıfların insanların imdadına yetiştiğini de belirten Yılmaz "Vakıfların sayısı ne kadar çok olursa biz Diyanet olarak memnun oluruz. Bu mevcut vakıflar içerisinde iftiharla söyleyebilirim ki en güçlü Vakıf, Türkiye Diyanet Vakfı'dır. Çünkü Türkiye Diyanet Vakfı, hem yurtiçinde hem yurtdışında çok büyük hizmetler ifa etmektedir. Bir taraftan camilere, Kur'an kurslarına yardım edilir, diğer taraftan öğrencilere burs verilir. Yoksullar sevindirilir, yetimlerin gönlü alınır. Tek kelimeyle hem kültürel, hem eğitim yönünde Türkiye Diyanet Vakfı çok büyük hizmetler başarmıştır ve başarmaya devam edecektir. Türkiye Diyanet Vakfı, Azerbaycan'a 4 adet cami yaptırmaktadır ve burada bir İlahiyat Fakültesi de açılmıştır. Buradan hocalarımız oraya gider ders verirler ve bunların ücretleri Türkiye Diyanet Vakfı tarafından karşılanır. Ayrıca yine Azerbaycan'da 4 tane imam-hatip okulu açılmıştır. Yine hocaların ücretleri Vakfımızca karşılanmaktadır. Kırgızistan'da, Kazakistan'da, Türk-

menistan'da ve bütün istiklallerini yeni elde etmiş olan Türk Cumhuriyetlerinde soydaşlarımıza, Türkiye Diyanet Vakfı şevkle, aşkla hizmet vermektedir.

Türk Cumhuriyetlerine öğrenciler gönderilir, onların öğrencileri buraya gelir. Burada iase ve ibateleri yine Türkiye Diyanet Vakfınca karşılanır. Tek kelimeyle bu muhteşem Vakıf hem yurtiçinde, hem yurtdışında sırf Allah rızasını gözeterek büyük hizmetler vermektedir. Biraz önce de ifade ettiğim gibi vakıf gücünü halkımızdan almaktadır. Eğer hamiyetperver halkımızın o yardımları olmasa, ayakta durmamız mümkün değildir. Bizim milletimiz hayırsever bir millettir. Aç kalır, susuz kalır, kendi rızından keserek hayır işlerine sarfeder. Böyle başka bir millet gösterilemez." dedi.

Vakıfları desteklemek gerektiğine de işaret eden Mehmet Nuri Yılmaz; "Özellikle tamamen insanlığa hizmetten başka bir amaç taşımayan Diyanet Vakfını desteklememiz lazım. Çünkü Diyanet Vakfı, milletimizin hem dine, hem kültürüne, hem irfanına

başarılı hizmetler vermektedir. İşte bir İslam Ansiklopedisi çıkarılıyor. Bu bile başlı başına büyük bir iştir. Bir komisyon marifetiyle Kur'an tefsiri yazdıracağız. Bu tefsirin yazılmasında da Türkiye Diyanet Vakfı yardımcı olacaktır. Böyle bir hayrî kuruluşu desteklemek bize düşen en büyük görevdir." dedi.

Mehmet Nuri Yılmaz, Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu eşsiz hizmetlerinden dolayı yılın vakfı seçildiğini, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Meclis üyelerinin aldığı çok isabetli bir kararla, Türkiye Diyanet Vakfı'na takdir olarak plaket verildiğini belirtti. Yılmaz "Vakıflar Genel Müdürümüze teşekkür ediyorum. Vakfımızın yılın vakfı seçilmesi bizlere manen güç vermiştir, aşk vermiştir, şevk vermiştir, inşallah bundan sonra daha iyi hizmetler yapacağız. Allah hepimizi muvaffak eylesin." dedi.

Daha sonra Vakfımızın faaliyet alanında yılın vakfı seçilmesi münasebetiyle Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra personelinin büyük katkısından dolayı Mehmet Nuri Yılmaz'a şükran plaketi takdim edildi.

VAKFIMIZDAN HAYIRSEVERLERE ŞÜKRAN PLAKETİ

Vakfımızın bugünkü seviyesine ulaşmasında büyük katkıları olan hayırseverleri temsilen Osman Metin, Mehmet Turgut Ünlü, Nusretullah Can, Naciye Dalokay ve Necip Keskin'e değerli katkılarından dolayı şükran plaketi verildi.

Türkiye Diyanet Vakfı İhlas ve Samimiyet Üzerine Bina Edilmiştir

Vakfımız kurucu üyesi, Mütevelli Heyeti Üyesi, Emekli Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Sayın Yakup Üstün hocamızla, 18 yıl önce kurulan ve bugün vakıf geleneğine yürüttüğü hizmetlerle damgasını vuran Türkiye Diyanet Vakfı'nın, kuruluş yıllarını görüştük, hocamızın anılarını tazeledik. Vakfın nasıl bir ruhla kurulduğunu, bugünkü seviyesine nasıl bir heyecanla ulaştığını hissettik.

S.AYVAZ - Türkiye Diyanet Vakfı'nın kurucu üyelerinden biri olarak, Vakfın kuruluş amacını ve kuruluş aşamasını anlatır mısınız?

Y. ÜSTÜN - Diyanet İşleri Başkanlığı kurulduğu günden beri Türkiye'ye dini alanda önemli hizmetler sunan bir müessesedir. Bu müessese her zaman kaynak sorunuyla karşı karşıya kalmıştır. Çünkü, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bütçesi devlet tarafından tesbit edilmekte, tayin edilmekte ve bunlar belli bir prosedür içerisinde harcama imkanına kavuşmaktadır. Bu belirlenen hedeflerin dışında da bazı ihtiyaçlar ortaya çıkmaktadır. Çünkü, ne de olsa, devlet, bütçeyi tesbit ederken statik bir sistemle bunu bağlıyor. Halbuki hayatın ihtiyaçları, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ihtiyaçları statik değil dinamiktir. Her an yepyeni ve umulmayan ihtiyaçlar ortaya çıkıyor. Eski dönemlerde bu böyle idi, bugün de böyle oluyor. Bilindiği gibi 5 yıldan beri hükümetler tasarruf tedbirleri sebebiyle kısıtlamalar koymakta, tasarruf için harcamaları durdurmaktadır.

Eskiden beri Diyanet İşleri Başkanlığı'nda bir vakıf kurulması konusuna gelmiştir. Özel vakıfların kuruluşuyla ilgili kanun çıktıktan sonra, özellikle bu daha da sık gündeme gelmeye başladı. Çeşitli şekiller düşünüldü. Diyanetin dışında bazı federasyonlarla, derneklerle, müştereken bir vakıf oluşturma fikri ortaya atıldı. Daha başka al-

ternatifler ortaya çıktı. Fakat düşünülen manada kurum ve kuruluşları bir araya getirmek mümkün olmadı.

1973 yılında Türk Kültürünü Geliştirme ve Eğitim Vakfı adı altında bir vakıf kurmuştuk. Bu vakıf faaliyete başladı. Müftülüklerimizden, tanıdıklarımızdan bir takım kaynaklar sağladık. O dönemde buralardan elde ettiğimiz bu kaynakları öğrencilere tahsis ettik, çeşitli fakültelerde okuyan gençlere burs temin etmeye çalıştık. Bu uygulamada bize cesaret verdi.

Zamanın Diyanet İşleri Başkanı Dr. Lütfi Doğan, Türkiye Diyanet Vakfı'nın kuruluşuyla ilgili çalışmaları hızlandırdı. Diyanet İşleri Başkanının başkanlığında bir vakıf kurulması fikri kuvvet kazanmaya başladı.

Fakat, vakfı kuracak kaynak bulunamıyordu. Diyanete, Diyanet fikriyatına uzak çevrelerden sağlanacak kaynaklarla işe başlamak istemiyorduk. Biz Türk Milletinin güvenine, itimadına muhtaç olduğumuzu, bu güven ve itimad sağladığımız takdirde kaynak da bulacağımızın bilincinde idik. Diyanet içerisinde belli bir kaynak temin ettik ve bu kaynakla Türkiye Diyanet Vakfını kurduk.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın çeşitli kademelerinde görevde bulunduğum dönemlerde, kaynakla ilgili olarak çeşitli hadiselerle karşılaştım. O dönemlerde bilhassa yaşlı, dinine diyanetine bağlı in-

sanlar, yurdun çeşitli bölgelerinden, Diyanet İşleri Başkanı'nın elini öpeyim diye yola çıkarlar, Ankara'ya gelirlerdi. Fakat buraya gelince kalacak yerleri yok, imkanları yok, paraları sayılı, burda kalacak yer bulsalar bile, dönüş paraları olmazdı. "bizim geri dönecek paramız yok" derlerdi. Biz bu insanlara bir bilet parasını dahi temin edemedik. Hiç birimiz bu imkana sahip değildik. Bakın size bir misal vereyim; Ramazan ayı münasebetiyle İstanbul'a, Mısır'dan iki hafız gelmişti. Hafızların daha sonra Ankara'ya da geleceğini öğrendik. O dönemlerde imkanlarımız o kadar zayıf ki, iki hafızın iase ve ibatelerini karşılamaya imkanımız yok. Büyük sıkıntıya düştük. Rahmetli Kasaboğlu Hoca vasıtasıyla esnaftan bir miktar para temin ettik ve iki hafızı Ankara'da 10-12 gün ağırladık. Toplanan parayı hatırlıyorum 425 TL.; görüyorsunuz bugün için çok küçük bir para.

O günlerde imkanlarımız böyleydi. Vakfımız, bugün bırakın 425 lirayı, 400 milyonu karşılayabilecek, yüzlerce misafiri ağırlayabilecek, uğurlayabilecek imkanlara kavuştu ve bundan dolayı da ben şahsen çok mutluyum. Bu kaynak Allah'ın bir lütfudur diyorum.

S.AYVAZ - Türkiye Diyanet Vakfı, 18 yıl gibi kısa sayılabilecek bir zamanda büyüdü, gelişti, bugün şube sayısı 887'ye ulaştı. Kurduğunuz Vakfın bu ölçüde büyük bir kuruluş olacağını tahmin ediyor muydunuz?

Y. ÜSTÜN - Ben Vakfın büyüyeceğine inanıyordum ama, tabii insan bu kadar ileriye göremiyor. Herhalde bizim ufukumuzda o kadar geniş değilmiş. Geçen bu zaman zarfında hakikaten birbirini takip eden şaşırtıcı olaylar meydana geldi. Vakfımız süratle büyüdü, gelişti, bugünkü seviyesine ulaştı. Fakat, burda sözün başında ifade ettiğim gibi, vakfı kurarken dikkat ettiğimiz espi bize yardımcı oldu. O da neydi? Halkımızın güveni ve itimadı idi. Gerçekten bu vakıf ihlas ve samimiyet üzerine bina edilmiştir. Bir takım sıkıntılı zamanlarımız da olmuştur. Ama ben şöyle diyorum, ihlas ve samimiyet temelindeki hasbîlik, Vakfımızı her türlü sıkıntıdan kurtarmış, Vakfa yan bakan, Vakfa bir kötülük yapmayı tasarlayan insanlar bile, zamanla bu hareketlerinden, bu düşüncelerinden dolayı mahcup olmuşlardır. Bugün, Diyanet İşleri Başkanlığı merkez kuruluşlarına, eğitim hizmetlerine yapılan katkılar bir yana, kültür alanına yaptığımız hizmetler, öğrenciler için, yurtdışındaki vatandaşlarımız için yaptığımız destekler ve özellikle demirperdenin yıkılışından sonra birden bire önümüze gelen sayısız, hadsiz, hesapsız ihtiyaçlar, önümüzde geniş bir faaliyet alanı açmıştır. Diyanet Vakfı, hakikaten büyümüş, gelişmiştir. Büyümesi, gelişmesi, insan için, hizmet için, gaye içindir. Esas bizi sevindiren nokta, bu Vakfın, çok bereketli, çok feyizli ve yaygın hizmetlere vesile olmasıdır. Burada şunu söylemek istiyorum; Vakıf merkezinde üretilen hizmetlerin yanı sıra 887 şubenin herbirinde de kaynak ve hizmet üretiliyor. Bunların her biri itibarları ile hamdolsun bu itimat üzerine, nereye çıksalar ihtiyaçları olan kaynakları sağlayabiliyorlar. Milletimizden Allah razı olsun. Milletimiz veriyor ama, en önemlisi verdiği paranın hayra sarfedildiğini, iyi yola sarfedildiğini, çarçur edilmediğini gördüğü zaman daha da çok veriyor, daha da çok güveniyor. Bu manada Vakfımız daha da büyüyecek, daha da güçlenecek. En önemlisi bu millet, bu devlet, bu memleket durduğu

müddetçe Diyanet Vakfı, daha güzel hizmetleri gerçekleştirecektir. Bunu Cenab-ı Hakk'tan temenni ediyorum.

S.AYVAZ - *Türkiye Diyanet Vakfı, vakıf personelinin, gayretli çalışmalarının yanında Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin ve halkımızın maddî-manevî desteği ile bugünkü seviyesine ulaşmıştır. Türkiye Diyanet Vakfı, 1993 yılında kendi faaliyet alanında Yılın En Başarılı Vakfı seçildi. Bu konuda görüşlerinizi alabilir miyiz?*

Y. ÜSTÜN - Gerçekten Vakfımız çok büyük bir teşkilat haline geldi. Çok büyük bir alanda hizmet görüyoruz. Bu insanla yürütülen bir hizmettir. Türkiye Diyanet Vakfı, gerek vakıf personelinin, gerek tüm Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin, gerekse bu davaya gönül vermiş, hatta bu camianın dışında, yani vakıf personeli, Diyanet personeli olmayan, fakat bu misyona gönül vermiş nice insanların katkıları, gayretleri, himmetleriyle, bugünkü seviyesine ulaşmıştır. Bu yıl Vakıf Haftası münasebetiyle Yılın Vakfı seçilmesinde tüm bu gayretlerin rolü, desteği vardır. Tabii bu bir şerefse, bu şeref hepimizindir. Bütün bu yola gönül veren kardeşlerimizdir. Vakıf hizmetlerinin takdir edilmiş olması tabiatı ile çalışanların, buna gönül verenlerin aşkını, şevkini artırıyor. İnşallah daha iyi hizmetlere vesile olacaktır.

S.AYVAZ - *Yerine getirmesi gereken hizmetleri de gözönünde bulundurarak, Türkiye Diyanet Vakfı'nın geleceğine ilişkin görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?*

Y. ÜSTÜN - Dün geçmiştir, bugünü yaşıyoruz. Ama zaman dünden bugünden ibaret değildir. Gelecek de var. Esas geleceğe doğru bu Vakfı şekillendirmek istiyoruz. Diyanet Vakfı, biraz evvel ifade ettiğim gibi, bu devlet, bu millet, bu ülke yaşadığı süreçte hizmet edecektir. Zaman değişiyor, teknoloji geliyor, yeni ihtiyaçlar ortaya çıkıyor. Buna ayak uydurmak için yeni çalışmalara, yeni araştırmalara, yeni gayretlere ihtiyaç var. Yeniden yapılanmalara ihtiyaç var. Uf-

kumuzun geniş olması lazım. Me-selelere, hizmetlere bakış açımızın çok geniş olması lazım. Bu hizmete gönül veren bizim dışımızda, bizden sonra bu hayırlı yolu devam ettirecek gençlerimize güvenmek istiyorum.

S.AYVAZ - *Türkiye Diyanet Vakfı'na gönül verenlere, destekleyenlere ve personeline yönelik istek ve mesajlarınızı alabilir miyiz.*

Y. ÜSTÜN - Tabii burda hizmete talip olan insanın, o hizmeti iyi anlaması lazım, hizmete iyi motive olması lazım. Yarın bizimle baki değil. Bu Vakıf bizden sonra gelenlerin omuzlarında istikbale doğru yürüyecek. Onun için bu şuuru aşılayabileceğimiz, bu şuuru verebileceğimiz, gençlerimizi, çocuklarımızı Vakfa almak, bu şuurda yetiştirmek, onlara vakıf şuurunu, vakıf ruhunu öğretmek, bu heyecanı onlara aşılayabilmek bence en önemli görevdir. Vakfa daha güzel ve sağlam kaynaklar sağlansın istiyoruz. Bu mânâda bir takım endişeler ortaya koyuyorsak, bu çalışanlara, gençlere güvensizlikten değil, daha güzel olsun, daha faydalı olsun istiyoruz, onlar aldıkları bu bayrağa daha heyecanla sarılarak, daha uzaklara götürsünler, vakfı bugünkü durumundan çok daha güzel noktalara ulaştırsınlar. Bunu arzuluyoruz. Tabii bunlar olacaktı, bu mirasa sahip çıkılacaktır.

Milletimizde ki vakıf ruhu, hayır duygusu, sanki genlere, kromozomlara intikal etmiş. Köklü bir şekilde Milletimizin hayır duygusunun, yardımlaşma arzusunun her zaman dipdiri olduğunu görüyoruz. Bu da milletimizle öğrenmeye, gururlanmaya vesile oluyor. Daha iyi ve güzel hizmetler için, bilgili, yetişmiş, bu hizmetin heyecanını duyan gençlerin, ortaya çıkacağına ve bu hizmetleri daha ileri götüreceklerine ben yürekten inanıyorum.

YILIN EN BAŞARILI VAKFINDAN

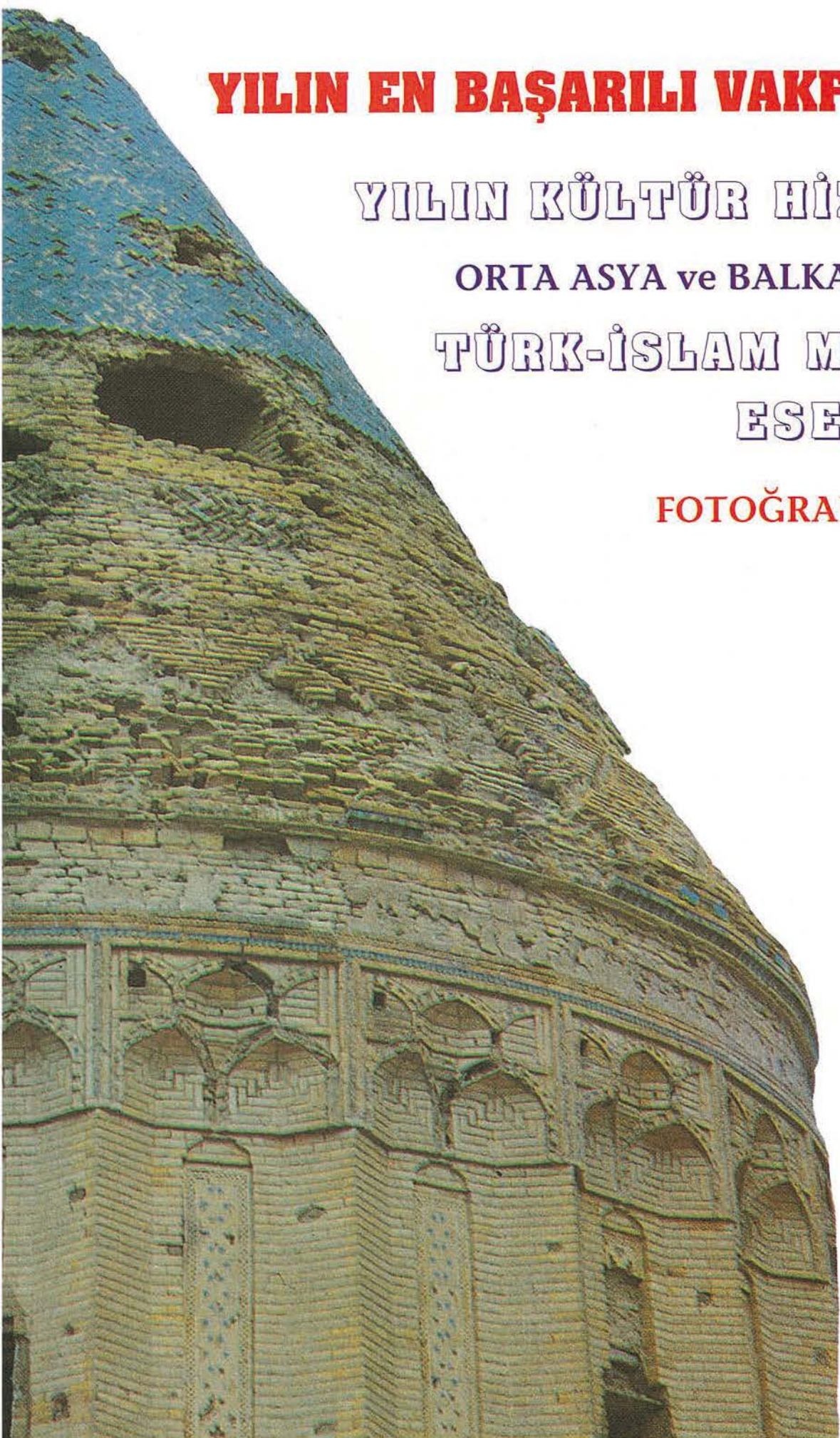
YILIN KÜLTÜR HİZMETİ

ORTA ASYA ve BALKANLARDA

TÜRK-İSLAM MİMARİ

ESERLERİ

FOTOĞRAF SERGİSİ

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından 8 Aralık 1993 tarihinde Kocatepe Konferans Salonu Fuayesinde Orta Asya ve Balkanlarda Türk İslam Mimarisi konulu fotoğraf sergisi açıldı.

Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. M.Oluş Arık, Prof.Dr. Mehmet Hengirmen, Doç.Dr. Nusret Çam ve Yard.Doç.Dr. Mehmet İbrahim tarafından çekilen fotoğraflardan 16 adedi Bosna Hersek, 2'si Arnavutluk, 3'ü Bulgaristan, 20'si Makedonya, 4'ü Kırgızistan, 7'si Türkmenistan, 15'i Kazakistan, 12'si Azerbaycan, 60'ı Özbekistan, 4'ü İran, 24'ü Yunanistandaki Türk İslam mimari eserlerini göstermektedir.

Ankara'da Kocatepe Camii Konferans Salonu Fuayesi'nde 31 Aralık 1993 tarihine kadar açık kalan "Orta Asya ve Balkanlarda Türk-İslam Mimarisi Fotoğraf Sergisi" sanatseverler tarafından büyük ilgi ve beğeni ile izlendi.

SERGİDEN NOTLAR • SERGİDEN NOTLAR •

Diyanet Vakfı'nın Türk-İslam eserlerini sergilemesi çok güzel bir harekettir.

Milletimizin yeni uyanış döneminde kültür eserlerimizin korunması, tesbit edilmesi ve gerekse yeniden tamir edilmesi için önemli vesilelerdir.

Bu bakımdan Diyanet Vakfını tebrik eder. Cenab-ı Hak'tan nice hayırlı hizmetlere vesile olmasını dilerim.

Op.Dr. Seyfi Şahin
Kayseri Milletvekili

Orta Asya'dan Balkanlara kadar çok geniş bir alanda tarih boyunca yapılmış olan ve Türk kültürünün temel taşları değerindeki mimari eserler hakkında kısmi çalışmalar olmakla beraber, Türk-İslam tarihinde büyük öneme sahip mimari eserlerin fotoğraflarıyla toplu olarak halka gösterilmesi ve tanıtılması, büyük bir hizmet olarak değerlendirilmiştir.

Sergide yer alan fotoğraflarla, bu eserlerimiz öncelikle gelecek için belge niteliği kazanmıştır.

Mesela, sergide yer alan bir Mostar Köprüsü artık yok. Yıkılmıştır. Ecdadımızın bu şaheser eseri fotoğraflarla yaşayacak. İleride bu fotoğraflara bakılarak inşa edilebilecek.

ERGİDEN NOTLAR • SERGİDEN NOTLAR •

Bizim gibi yeni neslin tarihten habersiz olarak yaşaması ne acı. Bu sergiyi dolaşırken inanın çok eskilere gittim. Ecdadımızın yapmış olduğu eserleri inceledikçe kendimden utandım. İslamiyeti, ne güzel eserler yaparak tanıtmış ve yaymışlar.

Böyle bir sergiyi düzenlediği için Türkiye Diyanet Vakfı'na teşekkür ediyor; tarihimizi bize tekrar yaşattığı için şükranlarımı bir borç biliyorum. Dualarımız sizlerle.

Mürüvvet Kaynak

Anadoluyu gönülle fetheden bir Ahmet Yesevi'nin Türbesi, evi, dergahı yıllarca hayallendirdiğimiz soyut bir kavramdı. Kutudğu Bilig'in yazarı Yusuf Has Hacip, ilk rasathaneyi kuran Uluğ Bey ve rasathanesi bizce hep merak edilmiştir.

Türkiye Diyanet Vakfı, ilim adamlarının da değerli katkılarıyla Orta Asya'dan Balkanlara tarihi mekan ve kişilerle ilgili bu merakı gidererek, kültür hayatımızda yaşayan bilgileri fotoğraf sanatıyla halkımıza sundu.

Özel olarak hazırlanan Kocatepe Camii Konferans Salonu fuayesinde 8 Aralık 1993 Çarşamba günü fotoğraf sergisinin açılışı yapıldı.

Orta Asya ve Balkanlarda Türk-İslâm Mimarî Eserleri" konulu Fotoğraf Sergisinin açılışı münasebetiyle bir konuşma yapan Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, Türkiye Diyanet Vakfının fotoğraf sergisi açmasının isabetli bir karar olduğunu belirterek, Türk mimari eserlerinin Arnavutluk, Bosna-Hersek, Makedonya, Yunanistan, Bulgaristan, Azerbaycan, Öz-

bekistan, Türkmenistan, Kazakistan, Kırgızistan'a ait olduğunu söyledi. Yılmaz "Bu mimarî eserler bizim eserlerimiz. Türk İslam eserleri, bizi yansıtıyor, bizim medeniyetimizi gösteriyor. Bu eserlerde dikkat edilirse lağuti bir cazibe vardır. Ne fonksiyonlarında tezyinat aşan bir mübalağa, ne tezyinatlarında fonksiyonlarına hanel getiren bir eksiklik vardır. Yani madde ve mana tam bir ahenk içersindedir.

Bu eserler öyle bir mükemmeliyettir ki, insan ruhunu bu fani alemden alır, lamekan aleminde dolaştırır, gönüllere bir vecd verir, ruhlarla inşirah bahşeder. Siz diğer batılı eserlerde bunları göremezsiniz. Çok muhteşem binalar, eserler görürsünüz, mekanlar görürsünüz ama bu manevî havayı teneffüs edemezsiniz. Bu ruhaniyet yoktur." dedi.

Bu tarihi eserlerin yıkılmaya mahkum edildiğine de değinen Yılmaz, "Yüreklere acısıdır ki, şu anda Bosna-Hersek'te bizim Türk-İslam mimarisi tarzında yapılmış olan Osmanlının ya-

digarı olan bu eserler hâkile yeksan edilmektedir. Ancak şunu söyleyeyimki, zulmün sonu yoktur. Kur'an diyor ki, "Zalimler hüsrana uğrayacaktır." Bugün Bosna-Hersek'te oluk oluk müslüman kanı akmaktadır ve uygar dünya sınavı kaybetmek üzeredir. Biz inanmış insanlarız ve bütün dinler de zulmü yasaklamıştır. Kur'an "Zalimler iflah olmaz" diyor. Birgün ilahî adalet mutlaka tecelli edecektir." dedi,

Bu eserlerin ortadan kaybolmayacağını, kayıtlar silinse de, yok edilse de, bilenler ölse de, bunların kalıntılarının, bizim varlığımızı göstermek için en büyük delil olduğunu, ifade eden Yılmaz "Bu eserler tapu senetleridir. Bu eserlerin yıkılışı bizim yıkılışımız demektir. Buna hiçbir müslümanın gönlü razı olmamalıdır." dedi.

Daha sonra Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz fotoğraf sergisinin açılışını yaptı.

SERGİDEN NOTLAR • SERGİDEN NOTLAR • SERGİDEN NOTLAR •

Orta Asya ve Balkanlar'da ecdat yadigarlarını "Evlâd-ı Fatiha" olan "Ecdattan bîhaber" bizlere, "Kendinize geliniz, kimliğinizi kazanınız, aslınızı neslinizi öğreniniz" dercesine sergileyen Türkiye Diyanet Vakfı'ndan Allah (C.C.) ebediyen razı olsun ve hizmetlerini daim etsin.

Benzer çalışmalarınızın devamını Allah (C.C.)'dan himmet ve muvaffakiyetler nasip etmesi dileğimle...

Yaşar Yıldırım
Gazeteci - Yazar

Çorumdan gezmeye geldim. Serginizi gezdim. Çok beğendim. Türkiye çapında faaliyetlerinizi görmek bizi memnun edecek.

Fotoğraf çekmenin bu kadar güzel olabileceğini düşünmemiştim. Sanatı yaparken insanlara eğitici ve öğretici olması gerekir. Bunun güzel bir çalışmasını gördüm, bahtiyar oldum, teşekkür ederim.

Ayşe Oğuztürk

Sizlere müteşekkirim, Çünkü milletimizin ince ruhundan, düşünce menşurundan çıkan bu muhteşem eserleri bize tanıttınız. Müslüman-Türk'ün neler yaptığını gösterdiniz. Geçmişimizle bizi bir nebze olsun tanıştırdınız. Bu muhteşem sanat abidedelirini inşaallah bizler devam ettireceğiz. Geçmişimizden bize intikal eden bu ata yadigarı yerleri gözümüzün içi gibi koruyacağız. Ben bu eserleri görünce kendi dışımızdaki dünyanın bize karşı yönettiği göçebe topluluk safalarının ne kadar saçma olduğunu anladım. Bu eserler ancak asrına müdrik bir millet tarafından yapılabilir.

Ömer Başa
Ayaş Lisesi 3/A

Prof.Dr. M. Oluş ARIK

Vakfımız tarafından düzenlenen "Orta Asya ve Balkanlarda Türk-İslam Mimarisi" konulu fotoğraf sergisinde, Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Sanat Tarihi Bölüm Başkanı Prof.Dr. M.Oluş Arık'ın çektiği resimler de yer aldı. Vakfımızın böyle bir çalışma yapmak istediği kendisine iletildiğinde, diğer değerli hocalarımız gibi elindeki tüm slaytlardan yararlanabileceğimizi söyledi. Fotoğraf sergisinin açılışı yapıldı kadar da tüm aşamalarda bizlere yardımcı oldu. Kendisine yakın ilgisi için teşekkür ediyoruz.

• • SERGİDEN NOTLAR • •

Bizleri tarihimizden, töremizden, millet ve cıvilli-yetimizden uzaklaştıranlara bu sergi yeter. Ne kadar bakımsız olsada, bir taşı tüm garp mülküne degecek kadar büyük değer taşıyan bu ender eserleri yapan medeniyet, elbette büyük millet olmanın tarihteki haklı yerini, altın sayfalara engin ufuklara yazdırmıştır.

Yalan değil, işte gerçek, hem geçmişimle övünüyor, hem üzümlüyor, hemde utaniyorum.

Kınıyorum, çünkü sözde Millî denen Eğitimi bana bunları göstermediği, öğretmediği için, içimizdeki, tarihine töresine uzak olanlar utansın. Ben bunları yazarken titriyorum, içimizdeki düşmanlara değil, dışımızdaki bu eserler yerinde olup'ta bugüne kadar yok etmeyenlere de teşekkür ediyorum. Emeği geçenlere, sergiyi düzenleyenlere teşekkür ediyorum.

Bugünü gösteren Allahıma şükürler olsun.

Hasan Karakuş

Büyük Bir Coğrafi Bölgede Yeni ve Kişilik Sahibi Bir Türk Üslubu Oluşmuştur

S.AYVAZ – Efendim, sergide, sizin çekimlerini yaptığınız Azerbaycan, Özbekistan, Türkmenistan, Kazakistan ve Kırgızistan'da bulunan mimari eserlerin fotoğrafları yer aldı. Bu ülkelere gidişiniz ve bu çekimleri yapmanızdaki amacı öğrenebilir miyiz?

Prof.Dr. M. Oluş ARIK – Sovyetler Birliği yıkılmadan, henüz "son demlerinde" iken, "Orta Asya'dan Esintiler" adlı bir TV belgesel dizisi hazırlanması için girişimlerde bulunmuştum.

Nihayet bir gün, Ertuğrul Karşlıoğlu başkanlığında bir TV yapım ekibi, böyle bir dizi hazırlamak ve bunun için gerekli çekimleri yerinde yapmakla görevlendirildi. Yapımın bilim danışmanı olarak ben de ekipte yer aldım ve çalışmalara katıldım. Kendim de fotoğraf makinelerimle renkli resimler çekme fırsatı buldum. Sergideki resimler, benim bu özel gayretimin naçiz ürünleridir.

Orta Asya'daki arkeoloji, kültür tarihi ve toplum değerlerini bugünkü haliyle belirlemeyi ve tanıtmayı, dolayısıyla, sanat anıtlarının şahitliği ile tarihi gelişmeleri kavramayı amaçlayan bu belgesel dizi film yapılırken; ben de elimden geldiği kadar bol görüntüler tesbit ederek, Türkiye'deki gençlere ve halkımıza, zengin kültür geçmişimizi, bugünümüzün köklerini anlatabileceğim bir koleksiyon oluşturmak istedim.

S.AYVAZ – Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinde karıştığınız sanat anıtları kimlerin mirasıdır? Bu mirası bırakanların ve bu eserlerin Türk kültür ve sanat tarihinde yeri nedir?

Prof.Dr. M. Oluş ARIK – Demin sözünü ettiğim film çekimi seferinde, yalnız bu sergide fotoğrafları görülen yerleri tanımakla kalmadık. Daha pek çok yerler, o yerlerin insanları, yaşayışı, eserleri ile önümüzde açıldı; bunları resimledik, inceledik, insanlar ve enstitülerle tanışıp tartıştık, kaynaştık... Bu kaynaşma ve incelemeler ile bilim kaynakları ve yayınları bize gösteriyor ki, İslam öncesinden beri Orta Asya, başrolünü Türk soyundan gelen toplulukların oynadığı çok karışık maceraların sahnesidir.

Bu sahnede, Çin, Hint, İran gibi çok büyük uygarlık bölgelerinin etkileri, Türk kökenli topluluklar tarafından kendi gelenekleriyle kaynaştırılmış; benzeri bulunmaz zenginlikte yapı şekilleri, folklor, bezeme sanatları ile özgün bir yaşayış stili, yepyeni bir kültür sentezi yaratılmıştır.

Bu işin, İslam çağındaki ilk büyük hamlesi, Karahanlılar (10-13. yy.) ve Büyük Selçuk İmparatorluğu (10-12. yy.) ile İran-Türk geleneklerini kaynaştıran Samanilerin (8-10. yy.) bu gelişmede bir öncü rolü olmuştur.

Bütün bunlar, Asya'daki İslam öncesine ait büyük kültür ve sanat birikimini, İslamî anlayış ve düşüncesine uygulamış; İslam dünyasının kendine özgü bir biçim ve estetik sahibi olmasını sağlamıştır.

Bu sentezin Anadolu'ya uzantıları, Anadolu'daki Türk öncesine ait miras ile kaynaşıp Türkiye sentezini oluşturmuş; Orta Asya'da ise, Timur zamanında (14. yy. sonu - 15. yy. başı) çok bilinçli bir şekilde Orta Asya Türk Rönesansı vücuda getirmeye girişilmiştir. Hatta Timur, Hoca Ahmed Yesevî'nin türbe ve dergâhını, Karahanlı stilinden geliştirilmiş bu rönesans tarzında ve dev ölçülerle yeniden yaptırırken, hem bu Yas kendine, hem de bütün Orta Asya'ya "Türkistan" adını vermiştir.

Komünist ihtilâline, daha doğrusu Stalin zamanına kadar bu isim yaşamış; sonra sadece Yas şehrinin adı olarak kalmış; Orta Asya deyimi isim halinde genelleştirilmiş; Türkistan unutturulmuştur.

Bütün bunlara rağmen, sorunuzun cevabı olan Karahanlı ve Selçuklu eserlerinin üslubu, günümüze kadar, Hive'de de görüldüğü üzere tüm Orta Asya'nın çehresini belirlemeye devam etmiştir.

Türkiye'de ise, Akdeniz ve Anadolu kültürleri ile Bizans sanatının mirası içinde erimeyip, bunların etkisiyle yeni ve kişilik sahibi bir Türk üslubunun oluşmasında yine Selçuklu ve Karahanlı temeli esas olmuştur.

SERGİDEN NOTLAR • SERGİDEN NOTLAR •

UYAN EY MÜSLÜMAN-TÜRK!

Evet! Uyan. Bu fotoğrafları gör ve uyan. Varisleri olduğunu iddia ettiğimiz Karahanlı'nın, Büyük Selçuklu'nun, Osmanlı'nın camilerini, medreselerini ne kadar koruduğumuzu gör. Bulgaristan'da, Makedonya'da, Yunanistan'da, İran'da ve Orta Asya içlerinde yapmış olduğumuz camileri gör. Orta Asya'da Rus'un, Yunanistan'da, Rum'un mezalimini gör. İlmde ve kültürde yüzyıllar önce yakaladığımız bu Türk-İslam sentezi, şimdide nakış nakış ve ilmek ilmek kalplere işlenmelidir. Bütün insanların kurtuluşu bundadır.

Bu sergide emeği geçen herkesten Allah (C.C.) razı olsun.

Kemal Parlar
ODTÜ El. Elektronik

S.AYVAZ – Fotoğrafları çekerken, bu fotoğrafların ilmi çalışmaların yanı sıra, sergi yoluyla halkımızın istifadesine sunulacağını düşündünüz mü?

Prof.Dr. M. Oluş ARIK – Hem evet, hem hayır... Daha önce de belirttiğim gibi, bu resimleri çekerken, gençlerimize ve halkımıza, gelişip bugünkü karakterimize varışımızı görüntüleriyle anlatmak için bunlardan yararlanmayı elbette düşünmüştüm. Fakat böyle görkemli bir sergi halinde gezdirilerek halkımıza açılacağını gözönüne getirmemişim.

S.AYVAZ – Türkiye Diyanet Vakfı'nın bir kültür hizmeti olarak "Orta Asya ve Balkanlarda Türk-İslam Mimarisi" konulu bir fotoğraf sergisi düzenlemesi hususunda görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

Prof.Dr. M. Oluş ARIK – Türkiye Diyanet Vakfı'nın böyle bir sergiyle mesaimizi değerlendirmesi ve halkımıza sunmasının bende nasıl bir coşkunluk yarattığını takdir edersiniz.

Böyle çabuk ve sağlam karar verip büyük ve hayırlı bir işi hemen gerçekleştirmek iradesinden dolayı bu millî müessesemize şükran duyuyor, tebrik ediyorum.

Doç.Dr. Nusret ÇAM

BALKANLARDA MUHTEŞEM BİR İMAR HAREKETİ OLMUŞTUR

● “Orta Asya ve Balkanlarda Türk İslam Mimarisi” konulu fotoğraf sergisinde üzümlere bakılan eserlerin başında, Yunanistan’da bulunan cami fotoğrafları gelmektedir. Yıkık ve bakımsız evlerimizden görüntüler, ülkemizdeki kiliseler gözönüne alınırsa daha anlamlı durmaktadır. Batı demokrasisinin, uygarlıktan, özgürlükten neler anladığı, Türk Milletinin neden büyük bir millet olduğu gerçeği bu görüntülerle bir kez daha ortaya konmaktadır.

Bu muhteşem çalışmayı gerçekleştiren ise Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyesi Doç.Dr. Nusret Çam. Kendisine, bizlere bu eserleri fotoğraflarıyla da olsa görme fırsatı verdiği ve çalışmalarımıza duyduğu yakın ilgi için teşekkür ediyoruz.

S.AYVAZ – Sayın Hocam, Yunanistan’da yaptığınız çalışmayı ve bu fotoğrafları nasıl çektiğinizi anlatır mısınız?

Doç.Dr. Nusret ÇAM – Bir ilim adamının, bil-hassa da bir sanat tarihçisinin çok gezip görmesinin gerekliliğine inandığım için, imkânım ölçüsünde seyahat etmeye çalışırım. Hele kafamda çalışmayı düşündüğüm bir konu varsa, o konuyla ilgili eserleri mutlaka yerinde görmek isterim. Bizans mimarisiyle Osmanlı mimârisi arasındaki münâsebetin ne olduğunu öğrenmek istediğim için 1992 yılında Yunanistan’a bir seyahat yaptım. On yedi gün süren bu seyahatim sırasında Batı Trakya’yı, Anakara Yunanistan’ı ve Girit, Rodos, İstanköy adalarını dolaştım. Fakat zaman yetersizliği sebebiyle bazı şehirlere gidemedim. Buralardan beşyüzün üzerinde resim çektim. Bu resimleri çekerken fazla bir zorlukla karşılaşmadım. Vakfınızın sergisinde bunlardan ondokuz tanesi yer almıştır. Doğrusunu söylemek gerekirse Yunanistan’da bu kadar çok Türk eseri bulabileceğimi ümit etmiyordum. Bütün tabii ve beşerî tahribatlara rağmen hâlen bu kadar çok eserin mevcut olması, buralardaki Türk imâr hareketinin ihtişamını göstermesi bakımından fevkalâde önemlidir.

S.AYVAZ – Genel olarak Yunanistan’da bulunan Türk eserleri hakkında bilgi verir misiniz?

Doç.Dr. Nusret ÇAM – Yunanistan’daki Türk eserlerinin mevcut durumu, bölgeden bölgeye büyük değişiklik göstermektedir. Büyük bir Türk nüfusun yaşadığı Batı Trakya’daki mâbetlerin durumu nisbeten iyi ve bakımlıdır. Bunlarda beş vakit ezan okunup namaz kılınmaktadır. Çünkü zor şartlar altında olmalarına rağmen bunların ba-

SERGİDEN NOTLAR • SERGİDEN NOTLAR •

Bismillah

Medeniyeti batının meyhaneleri ve barlarında arayanlar. Lütfen ecdadınızın sizlere bıraktığı bu güzellikleri korumakta biraz duyarlı olun. Gerçek medeniyeti gözlerinizle görüp onları koruyun. Çünkü bu sergideki yapılar inşa edilirken batı medeniyeti (!) yıkanmadığı için Osmanlı’nın huzurundan kovulmaktaydı.

kımı ile ilgilenen kimseler ve cemaat vardır. Fakat aynı şeyi Selanik, Atina, Tırhala, Yanya, Girit, Rodos gibi Türk nüfusun ya tamâmen bittiği, ya da çok azaldığı yerlerdeki Türk eserleri için söyleyemeyiz. Bunlardan ayakta kalmayı başaranlardan şanslı olan bazıları restore edilerek müze haline getirilmiş, diğerleri ise depo, dükkân vs. olarak kullanılmaya başlanmıştır. Diğer bir kısım eser ise kiliseye çevrilmiştir. Yunanistan'daki Türk eserlerinden taverna hâline getirilenler bile bulunmaktadır. Birçok eser, tamir edilmek bahânesiyle iskelelerle kuşatılmakta, fakat tamir ve restorasyon faaliyetleri çok ağır ilerlediğinden, bu eserler daha da çirkin görünüş kazanmıştır. İşin daha da kötüsü oradaki bazı camiler bazı yerli fanatikler tarafından yıkılmaktadır. Bunun son iki örneği Dedeagaç'taki Ulu ve İstanköy'deki Defterdar Camii'dir. Yunanistan'daki Türk eserleri en fena muameleye cunta idaresi zamanında maruz kalmıştır. Yunanistan gibi tarihî eser bakımından zengin ve tarihî eser bilincinin geliştiği bir ülkede hem resmî çevrelere, hem de halkına yakışan şey, yaptırını ve fonksiyonu ne olursa olsun bütün tarihî eserlere lâyık oldukları değeri vermektir.

S.AYVAZ – Her biri değerli bir eser olan ve bugün de bu bölgelerde yaşayan insanların dini vecibelerini yerine getirmelerini sağlayan camilere karşı var olan husumet karşısında, ülkemizde oluşturulmaya çalışılan bulanıklıkla ilgili neler söyleyeceksiniz?

Doç.Dr. Nusret ÇAM – Herşeyden önce şunu söylemek gerekir. Türk milleti, hem halk, hem de devlet olarak diğer dinlere ve bunların eserlerine karşı daima saygılı olmuştur. Bunun böyle olmasının İslâmî ve kültürel zemini bulunmaktadır. Zira, kutsal kitabımız, "Yüzyüzünde gezip dolaşın da yalanlayanların sonunun ne olduğunu görün" (Âl-i İmran 137, En'am 11 ve Nahl 36) demek suretiyle Kur'ân-ı Kerim, insanları, geçmiş cemiyetlerden kalan bina ve harabeleri görüp ibret almaya dâvet etmektedir. Hatta, manastır anlamına gelen "savma"lara dokunulmamasını söyleyen bir hadis de mevcuttur. (Ahmed İbni Hanbel, *Müsned*, c.I, s. 300). Buna benzer bir ifade Hac sûresinin 40. âyetinde bulunmaktadır. Gerçekten de eğer bu eski eserler ve kalıntılar yok edilirse bu âyet ve hadisin hükmü nasıl tahakkuk edebilir? Bu sebeptendir ki Müslümanlar diğer dinlerin ve ka-

vimlerin mâbetlerine ve kutsal değerlerine dokunmamayı dinî bir vecibe saymışlardır. Burada dikkatimizi çeken en önemli husus, böyle bir tarihî eser kavramının 1400 sene önce ilk defa İslâm tarafından dile getirilmiş olmasıdır. Bunun en iyi uygulayıcıları ise sahâbeler ve Türkler olmuştur. Zira sahâbeler, Kur'ân'ın ve Hazreti Peygamber'in ne demek istediğini, emir ve yasakların espirisini çok iyi anladıkları gibi Türkler de hoşgörüyü davranışlarının ve inançlarının bir parçası hâline getirmişlerdi. Bu bakımdan kendiliğinden harap olan eserler hâricinde Türkler diğer dinlerin kutsal yapılarına dokunmamışlardır. Bunun en canlı misali Ankara'daki Hacı Bayram Camii'nin yanındaki Roma mâbedidir. Eğer Türkler isteselerdi bu mâbedi yıkar ve camiye de onların taşlarıyla inşa ederlerdi. Halbuki, Hacı Bayram Camii'nde, hemen dibindeki bu Roma mâbedine ait bir tek taş bile yoktur.

Diğer milletler bizim mâbetlerimize böyle hoyrat davranıyor diye bizim de onların eserlerine hoyrat davranmamız mümkün değildir. Zira buna hem dinimiz, hem Türk hoşgörüsü, hem de tarihî eser şuuru mânidir. Fakat bu, diğer ülkelerdeki Türk eserlerine yapılan saldırıları ve hakaretleri hoşgörmemiz, ya da bu durum karşısında sessiz kalmamız anlamına gelmez. En azından, onların da bu tarihî eserlere bizim kadar saygılı olmasını sağlamanın yollarını aramak gerekir.

Diğer taraftan, Türkiye'de birkaç onyıldan beri Yunan, Roma ve Bizans başta olmak üzere, İslâm öncesi medeniyetlere ait eserleri gün ışığına çıkarıp, restore ederek bunları bütün dünyaya ta-

SERGİDEN NOTLAR • SERGİDEN NOTLAR •

Yıkılmış minaresi, kırılmış mihrabı, yosun tutmuş eşiği, otların büyüdüğü kubbesiyle "yaban" ellerdeki o Ata yadigârı Allah'ın evleri kime emanet?

Bana mı?

Kendinden utanan bir Türk genci

nıtmak yolunda büyük emek, çaba ve masrafların yapıldığı görülmektedir. Bunların elbetteki güzelliğine çıkarılıp ilmin ve insanlığın istifadesine sunulması gerekir. Hatta yukarıdaki âyeti dikkate aldığımız zaman Müslümanlar bunu dinin icabı olarak dahi görebilir. Ne var ki, Anadolu'da İslâm öncesi yapılara duyulan bu ilgi, Türkiye'yi Hristiyanlığa ve Hristiyanlara, Yunan kültürüne ve Yunanistan'a peşkeş çekme, Türkler'i Anadolu'dan atma hülyasının bir uzantısı şeklinde tezâhür etmektedir. Son zamanlarda görülen "kültürel mozaik" tabiri de bunun bir neticesidir. Bunu bir Türk elbetteki kabul edemez.

İşin diğer bir boyutu da, bir Türk ülkesi olduğumuz halde, Türkiye'de Türk eserlerine yeterli ilgiyi göstermeyişimizdir. Bizim insanımızı yaralayan husus kendi öz kültürümüzün malı olan eserlere gereken bakım, ilgi ve masrafı yapmadığımız hâlde, daha önceki devirlere ait eserleri ön plana çıkararak Türkiye'nin onlara ait bir ülkeymiş imajını veren tutumlar içerisine girilmesidir. Hele hiçbir ilmî dayanağı olmadığı halde turizm adına(!) Noel Baba'yı, Meryem Ana'yı Türkiye'li imiş gibi göstermek suretiyle ülkemizi Hristiyanlığın kutsal toprakları haline getirmek, kendi elimizle kendi idam fermanımızı hazırlamamız anlamına gelebilir. Dünyada ırkçılığın ve dini taassubun ivme kazandığı şu sıralarda bu çok önem kazanmaktadır. Dünyaca dinî taassubun ve rekâbetin, ya da dinen kutsal mekânlar kavramının bittiği sanılmasın. Bunun en

son örneği birkaç gün önce Vatikan ile İsrail arasında yapılan anlaşmadır. Bu anlaşmada asıl konu, kutsal yerlerdir.

Son olarak şunu da söyleyelim ki, bunda halkımızda tarihî eser kavramının yeterince teşekkül etmemesinin rolü de büyüktür. Biz kendi eserlerimizin ne kadar farkındayız ki, başkasının bizim eserlerimize değer vermesini bekliyoruz? Din ve devlet adamlarımızdan kaç tanesi Türk-İslâm sanat eseri kavram ve bilincine sahiptir? Camilerimizdeki sanat değeri yüksek Kur'anların, hat levhalarının, halıların, çinilerin, rahlelerin vs. çalınıp Batı ülkelerine kaçırılmasında cemaatin ve görevlilerin hiç mi kabahati yok? Bence Türkiye'deki Türk eserlerinin mahzun halinden bahsedilecekse bunlardan da açık yüreklilikle ve yüksek sesle bahsetmek dinî, millî, insanî ve ilmî bir görevdir.

S.AYVAZ – Türkiye Diyanet Vakfı'nın büyük bir çalışmayı gerektiren bu sergiyi düzenlemesi hususunda görüşlerinizi alabilir miyiz?

Doç.Dr. Nusret ÇAM – Orta Asya ve Balkanlar'da Türk-İslâm eserleri konulu fotoğraf sergisi yanlış hatırlamıyorsam Türkiye'de ilk defa yapılıyor. Böyle güzel bir sergiyi tertip ettiği için Türkiye Diyanet Vakfı'nı ve başta fotoğraf arşivlerini bu iş için seferber eden hocalarımız olmak üzere emeği geçen herkesi kutlarım. Bu serginin başka illerimizde ve yurt dışında tekrarlanması hem halkımızda tarihî eser şuurunun oluşması, hem de bu eserler hakkında bilgi edinilmesi bakımından fevkalâde yararlı olacağı kanâatindeyim.

Yrd.Doç.Dr. Mehmet İbrahim

Vakfımızca düzenlenen "Orta Asya ve Balkanlarda Türk-İslam Mimarisi" konulu fotoğraf sergisine, Bosna Hersek, Makedonya, Arnavutluk'ta çektiği fotoğraflarla katkıda bulunan ilim adamlarımızdan biri de Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi öğretim üyelerinden Yrd.Doç.Dr. Mehmet İbrahim.

Bosna Hersek'te yaşanan insanlık dramı ile bugün birçoğu yıkılan eserleri halkımıza tanıttığı ve sergi çalışmaları sırasında bizlere gösterdiği yakın ilgi ve alaka için kendisine teşekkür ediyoruz.

S.AYVAZ – Sayın hocam, kendinizi tanıtır mısınız?

Yrd.Doç.Dr. M. İBRAHİM – 1958 yılında Vrapçiste-Gostivar (Makedonya) doğumluyum. İlk Orta ve Lise tahsilimi doğduğum yerde tamamladım. 1983 yılında A.Ü. İlahiyat Fakültesi'nin İslâm Felsefesi bölümünden mezun oldum. 1989'da ise, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün Sanat Tarihi Dalında "Makedonya'da Türk-İslâm Mimarisinde Duvar Süslemelerinden Görülen Örnekler" adlı doktora tez çalışmamı tamamladım. 1987-1991 yılları arasında Eski Yugoslavya Diyanet İşleri Başkanlığı'nda Kültür Müşaviri olarak görev yaptım. Bu arada Üsküp İsa Bey İmam-Hatip Lisesinde Türk-İslâm Sanatı dersleri ile din, kültür ve sanat konulu Türkçe basılan "Hilâl" dergisinin yayın müdürlüğünü yürüttüm.

1991/92 Eğitim yılında Belçika'da L'universite Libre de Bruxelles'de bilimsel araştırmalarda bulundum.

1992 yılından bu yana A.Ü. Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Sanat Tarihi Anabilim Dalında mi-

BALKANLARDA BU ESERLERLE TÜRK-İSLAM DAMGASINI HİSSETTİRMİŞİZ

safir öğretim görevlisi olarak görev yapmaktayım. Zannederim kendimi bu kadar tanıtmak yeter.

S.AYVAZ – Sergide Bosna Hersek, Makedonya, Arnavutluk'a ait fotoğraflarınız yer aldı. Bu fotoğrafları çekmenizdeki amacınızı öğrenebilir miyiz?

Yrd.Doç.Dr. M. İBRAHİM – Saydığınız ülkelerde, Türk hakimiyetinden sonra Türk-Kültür mirasına karşı bilinçli ve sistematik bir şekilde tahribat politikası uygulanmaktadır. Bugün Bosna-Hersek'te Sırp'ların "hür dünyanın" gözleri önünde, Türk eserlerine karşı yürüttükleri "temizlik" harekâtı, öteden beri Balkan ülkelerinin tümünde devam eden bir prosedürün daha vahşi ve hızlandırılmış şeklidir. Her geçen gün bir yenisini kaybettiğimiz bu eserlerin sayesinde, Balkanlarda Türk-İslâm damgasını günümüze kadar hissettirmişizdir. Fakat, maalesef son bir asırdır, hem orada bizimle aynı dili, kültürü, örf, adeti, sevinci ve acıyı paylaşan kardeşlerimizden, hem de oradaki mevcut Türk kültür mirasımızdan uzak tutulmuşuzdur. Bunun acı reçetesini, bugün maddî ve manevî olarak hep birlikte çok pahalıya ödemekteyiz.

Balkan ülkelerinde Türk eserlerinden çekilen her fotoğraf ve bu eserler üzerine yapılan her ilmi araştırma, kısa zamanda belge olma özelliğini kazanmaktadır. Çünkü, orada bugün görüp incelediğin eseri, yarın bir daha görememe ihtimali vardır. Bu gibi hadiseleri, orada Türk eserleri üzerine yaptığım araştırmalar sırasında bizzat yaşadım.

Fotoğrafları daha ziyade yüksek lisans ve doktora çalışmalarının konusu icabı çektim. Bunun yanında Bosna-Hersek ve Makedonya'daki mevcut Türk eserlerin kataloğunu hazırlamak gibi ön çalışmalarım var, bundan dolayı bu eserler hakkında görsel ve sözel malzemeye ihtiyaç hissettim. Kısaca bu fotoğrafların sayesinde, genç nesillerimize bu ülkelerdeki maddî ve manevî değerlerimize sahip çıkılması bilincini aşılayacağımıza inanmaktayım.

S.AYVAZ – *Sanat tarihçisi olarak Türk mimari eserleri konusunda neler söyleyecek siz?*

Yrd.Doç.Dr. M. İBRAHİM – Türk mimârî eserleri, Orta Asya'dan Balkanlara kadar uzanan çok geniş bir coğrafi alanda yayılmıştır. Bu geniş alanda farklı iklim şartları, bölgesel ve geleneksel faktörler vardır. Türk mimarisinin gelişmesinde, her ne kadar iklim şartları, bölgesel ve geleneksel faktörlerin tesiri görülüyorsa da, bu mimârinin sadece şeklini ve malzemesine yansımıştır. Yapıların fonksiyonunda ve tezyinatında seçilen konu ve motifler hemen hemen aynıdır. Türk sanatının özünde bir bütünlük vardır. Bundan hareketle, Balkan ülkelerindeki Türk mimarî örnekleri, Orta Asya ve daha doğrusu Anadolu'daki Türk sanatı ve mimarisinin bir devamı olduğunu söyleyebiliriz.

Balkan ülkelerindeki Türk mimarisine gelince, Anadolu'daki Türk mimarisinin bir parçasıdır. Anadolu'daki Türk mimarisinin gelişim safhalarını, Bulgaristan, Makedonya, Bosna-Hersek, Yunanistan ve Arnavutluk'taki mimari örneklerimizde görmek mümkündür. Bir başka de-

yişle, çok mekânlı camilerden tek mekânlı camilere geçiş saflarını, oradaki eserlerde de takip edebilme imkânına sahibiz. Bu ülkelerdeki mimârî yapılar Türkiye'deki yapılarla gerek mimârî, gerekse tezyinî yönden paralellikler arz etmektedir.

Burada kısaca belirtmek istediğim husus, bu güne kadar Balkan ülkelerindeki kültür mirasımıza gereken ilgiyi göstermemişiz. Türkiye'de bu ülkelerdeki Türk mimarisi hakkında yapılan birkaç çalışma hariç hepsi yüzeyseldir. Söz konusu ülkelerin sanat tarihçilerince yapılan araştırmalar ise, konuyu tam kavrayamadıkları için ya yüzeysel kalmış, yada siyasi yönlerle doğru çekilmiştir. Nitekim, oradaki sivil mimari örneklerimiz, bazı Balkan ülkelerince kendi milli mimarileri olarak dünya kamuoyuna tanıtmaktadırlar. Bunun en belirgin özelliğini Bulgaristan, Makedonya ve Arnavutluk'un bizim ev mimarimizi, kendi milli mimarileriymiş gibi tanıtma çalışmalarıdır. Hatta, Makedonya bundan da bir adım daha ileri giderek, külliye yapıları içinde yer alan Saat Kulelerine sahip çıkmışlar ve üzerlerine hac takmışlardır. Bu verdiğim örnekler, bizim oradaki kültür değerlerimizin ne durumda olduğunu anlatmaya yeter ve artar bile.

Kanaatimce bu eserler hakkında yapılması gereken husus, vakit geçirmeden Balkan ülkelerinde mevcut Türk eserlerinin envanterlerini çıkarmak, siyasi ve ekonomik yönden bu ülkelere baskı yapılarak muhafazasını sağlamak ve ileride restorasyon çalışmalarını başlatmaktır. Bütün bu işler için de her yönüyle çok güçlü bir Türkiye'ye ihtiyacımız vardır.

S.AYVAZ – *Türkiye Diyanet Vakfı'nın böyle kapsamlı bir fotoğraf sergisi düzenlemesi hususunda görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?*

Yrd.Doç.Dr. M. İBRAHİM – Türkiye Diyanet Vakfı'nın hazırladığı bu sergide, Türk Dünyasının Adriyatik Denizinden Çin settine kadar uzandığını belgelemektedir. Türkiye'de belki de ilk defa Orta Asya'yı Balkanlara bağlamakta köprü vazifesi görececek bir sergi olarak düşünülmüştür. Bu fotoğraf sergisi, Orta Asya ve Balkanlar'daki Türk insanının dinî, kültür, sanat, tarih ve soy bağlarını pekiştirmesi bakımından çok önemli görüyorum. Bunun yanında birbirinden uzak ve habersiz olan Türk insanının birbirleriyle kucaklaştırdığı kanısındayım.

Sergide, zengin yapı örneklerinin yer alması, ziyaretçilere Türk sanatının büyüleyici görkemliliğini hissettirdiği inancındayım.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu faaliyetini takdirle karşılıyor, sergiyi hazırlayanlara da şükranlarımı sunuyorum.

XI. VAKIF HAFTASI MÜNASEBETİYLE

VAKFİMİZDAN

YAKACAK VE GİYECEK YARDIMI

İnsana hizmet İslamiyetin emridir. Zira insan Allah'ın en büyük eseridir. Allah'ın yeryüzündeki halifesi, yaratılmışların en şerefliisidir.

“İnsanların en hayırlısı, insanlara en faydalı olandır.” hadisi de bunu ifade etmektedir

Peygamber Efendimiz, “Kim güçlük içindeki bir kimsenin sıkıntısını giderirse, Allah ona dünyada ve ahirette kolaylıklar yaratır” buyurmuştur.

Ecdadımız bu anlayış içerisinde çeşitli hayır kurumları ve vakıflar kurmuşlardır. Milletimiz, tarih boyunca kurduğu toplu hayır kurumları, hayır amaçlı vakıflar, kervansaraylar, aşevleri, fakirhaneler, hastahaneler ve yetimhanelerle hayırseverlik ve sosyal yardımlaşmada örnek bir millettir.

Bu manada vakıf müessesesi ecdadımızın bize bıraktığı en manalı miraslarımızdandır. Bu şekilde tesis edilen eserlerin tümünde yoksul ve kimsesizlere yardım, hayır duygusu gibi Allah'ın rızasını kazanmaya yönelik düşünceler yatmaktadır. İşte bu inanç atalarımızı vakıflar tesis etmeye yöneltmiş, böylece bu hayır kurumları büyük görevler üstlenmişlerdir.

Bu güzel geleneğin bir devamı olarak yurdumuzda hayri, sosyal, kültürel ve dini hizmetler sunan Türkiye Diyanet Vakfı, zaman olarak kısa sayılabilecek tarihçesi içerisinde, gerek yurtiçinde, gerekse yurtdışında, gayesine uygun önemli hizmetler üstlenmiş ve yerine getirmiştir.

YAKACAK YARDIMI

Din hizmetlerinin geliştirilmesi, daha etkili ve yaygın bir şekilde vatandaşlarımıza sunulmasının yanında, yoksul ve kimsesiz vatandaşlarımıza yiyecek, giyecek ve yakacak yardımında bulunan Türkiye Diyanet Vakfı, bu yıl düzenlenen XI.Vakıf Haftası münasebetiyle Ankara'da tesbit edilen 200 fakir ve yardıma muhtaç vatandaşımıza birer milyon Tl. yakacak yardımında bulundu.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın yaptığı yakacak yardımı, beni büyük ölçüde rahatlatmış. Kış gelmesine rağmen henüz kömür alamadım. Maddi durumum çok zayıf. Kendim dializ hastasıyım. Her hafta dialize giriyorum. Diyanet Vakfı'nın yaptığı bu yardımla kömür alacağım. Türkiye Diyanet Vakfı'na çok teşekkür ediyorum.

Maddi durumum çok zayıf, hiç bir yerden gelirim yok. Bu yardım bana çok büyük destek olacak. Bir kaç sene önce kocam vefat etti. İki çocuğum var. Çocuklarımdan biri ortaokula gidiyor, birisi de daha küçük. Çocuklarımla uzun zamandır benden ayakkabı istiyorlardı. Bu parayla onlara ayakkabı alacağım. Türkiye Diyanet Vakfı'na yaptığı bu anlamlı yardımdan dolayı teşekkür ediyorum. Bu Vakfı kuranlardan Allah razı olsun.

Dört çocuğum var. Kocam beş yıl önce vefat etti. Hiç bir gelirim yok. Çocuklarımla okutmak istiyorum. Çocuklarımdan biri de yatılı da okuyor. Bu yardıma çok ihtiyacım var. Maddi durumumuz çok zayıf. Diyanet Vakfı'na çok teşekkür ediyorum. Vakıf bu kış mevsiminde odun parası verdi. Allah razı olsun.

Gördüğünüz gibi yaşıyorum. Hiç bir gelirim yok. Başımı sokacak bir evim yok, kirada oturuyorum. Kendim hastayım, yeni ameliyat oldum. Bu kış gününde yarım ton kömür aldım. Odun alacak param olmadığı için kömürü kağıtla tutuşturmaya çalışıyorum. Türkiye Diyanet Vakfı'nın yaptığı bu yardımla odun alacağım. Vakıftan Allah bin defa razı olsun.

GİYECEK YARDIMI

Ankara'daki okullarda öğrenim gören fakir ve başlı yüz öğrenciye de giyecek yardımında bulunuldu.

Hafta münasebetiyle Vakfımız tarafından, güçsüz ve yetiştirme yurtları ziyaret edilerek, burada yaşayan vatandaşlarımıza çeşitli hediyeler verildi. Yine, Vakfımıza başışta bulunan hayırseverler ziyaret edilerek, Vakfımıza sağladıkları katkılardan dolayı kendilerine teşekkür edilerek uygun hediyeler verildi.

Vakfımıza maddi ve manevi katkıda bulunan ve vefat eden hayırseverlerin ruhlarına ithaf edilmek üzere Kocatepe Camii'nde hatim ve mevlid okutuldu.

Vakfımız Genel Merkezi tarafından yapılan bu faaliyetlere paralel olarak, şubelerimiz tarafından da aynı doğrultuda çalışmalar gerçekleştirildi.

Sedat DUYAR

Farabi Lisesi
Din Kültürü ve
Ahlak Bilgisi
Öğretmeni

- Diyanet Vakfı'nın öğrencilerinize okul hayatlarında yardımcı olmak amacıyla verdiği bu yardımları nasıl karşılıyorsunuz?

- Bu tabii bizim hem dini, hem milli bir geleneğimizdir. Geçmişte özellikle vakıflarımızın bu manada yaptığı hizmetler çok büyük. Özellikle okuyan, imkanı zayıf öğrencilerimiz için güzel bir şey. Buna vesile olanlardan Allah razı olsun. Bunların artarak devam etmesini diliyoruz. Hele günümüzde bu devirde 20. yüzyılın sonuna geldiğimiz bir zamanda, bu geleneğin devamını, özellikle müslümanlar arasında yardımlaşmayı, dayanışmayı artırıcı faaliyetleri tak-

dirle karşılıyoruz.

Sadaka-i cariye dediğimiz önemli bir müessesesi var dinimizde ki, geçmişte yapılan hizmetlerin temelinde ben bunu görüyorum. Bir insan dünyada birçok şey yapar ve sevap kazanır. İnsan ölür, amel defteri kapanır. Ama bir insan vardır ki amel defteri kapanmaz. Kimdir o, işte bu sadaka-i cariye dediğimiz devamlı sevap kazandıran faaliyetlerdir. Bu yolda da birçok eserler yapılmıştır. Bu da vakıf yoluyla olmuştur. Müslümanlar mallarını vakfetmişlerdir. Bugün işte vakfı biz böyle bir kuruluş olarak görüyoruz. Diyanet Vakfı da böyle bir kuruluş, müslümanların yardımlarıyla ayakta duran, gelişen bir kuruluş. Tabii böyle bir kurumun da öğrencilerimize yardım etmesi bizi sevindirdi. Öğrencilerimiz belki bu konuda biraz tereddirdir. Ben öğrencilerle konuştum. Bu bir gurur vesilesi yapılmamalıdır. Bu bir yardımlaşmadır, sosyal yardımlaşmadır ve dinimizin de gereğidir. İmkani olanlar bu görevi yerine getirmelidir.

Bu bir hayır işidir. İnsanı mutluluğa, huzura götüren bir yoldur.

- Diyanet Vakfı'nı daha önce taniyor muydunuz?

- Evet, güzel şeyler yapıldığını görüyorum ve müşahade ediyorum. Diyanet Vakfı'nın yayınlarını takip ediyorum, yaptığı faaliyetleri takip ediyorum ve takdirle karşılıyorum.

Özden TEKİN

Mamak
İmam-Hatip
Lisesi
Müdür Yrd.

- Hocam Diyanet Vakfı'nın öğrencilere yönelik gerçekleştirdiği, eğitim yardımlarını nasıl karşılıyorsunuz.

- Çok iyi, bu yardımlar uzun zamandır devam ediyor. Bu yardımlar daha da yaygınlaştırılabilir. İmam-hatipler bugün gerçekten mağdur durumdadır. Yardıma muhtaç birçok öğrenci var. Yelpazeyi biraz daha geniş tutmanızı arzu ediyorum.

- Peki yapılan yardımlar öğrencileri psikolojik yönden olumsuz etkiliyor mu?

- Hayır, bu söz konusu değil, çocuklar bunu gurur vesilesi yapmıyorlar. Bizler Diyanet Vakfı'nı, imam-hatip liselerinin bir parçası olarak kabul ediyoruz.

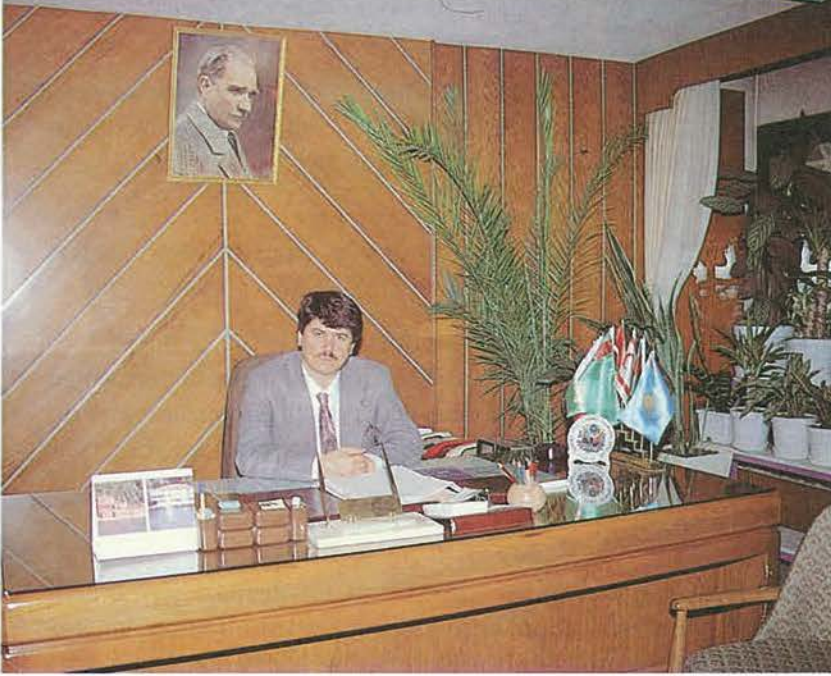

Diyanet Vakfı'nı, fakir ve muhtaçlara yaptığı, para, yiyecek ve giyecek yardımı ile düzenlediği panel ve konferanslardan tanıyorum. Bu paneller ve konferansları da imkânlar ölçüsünde takip ediyorum. Bu faaliyetlerinden dolayı ve bu kış gününde yaptığı anlamlı yardımdan dolayı teşekkür ediyorum.

Vefat Eden Hayırseverlerin
Ruhuna İthaf Edilmek Üzere
MEVLİD OKUTULDU

VAKFIMIZ GENEL MÜDÜR YARDIMCILIĞINA SÜREYYA BALKIŞ ATANDI

Beş yıldır
Vakfımız
Levazım Müdürlüğü
görevini yürüten
Süreyya Balkış,
16.10.1993 tarihinde
Vakfımız Genel Müdür
Yardımcılığına
atandı.

1957 yılında Bursa'da doğdu. İlkokulu 1968'de Güllüce Köyü'nde, İmam-Hatip Lisesini Ankara'da 1975'te bitirdi. 1980 yılında H.Ü. Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi'nden mezun oldu.

1975-83 yıllarında İmam-Hatiplik, M.E.B. ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nda memur olarak görev yaptı.

1983 tarihinde Vakfımızda göreve başladı. Bir süre müfettişlik yaptıktan sonra 1988 yılından itibaren 5 yıl süreyle Levazım Müdürlüğü görevinde bulundu.

16.10.1993 tarihinde Genel Müdür Yardımcılığı'na atanan Süreyya Balkış, evli ve iki çocuk babasıdır.

Mütevelli Heyeti Özel Kalem Müdürlüğü'ne Kemal LEYLEK Atandı

1941 yılında Afyon-Bolvadin ilçesinde doğdu, 1951 yılında ilkokulu bitirdikten sonra aynı ilçe merkez Kur'an kursunda Hafızlığa başladı. 1956 yılında Hafızlığını tamamlayarak, Bolvadin müftüsü merhum Fehmi Kesenler'dan özel arapça ders aldı. Bu arada 1961 yılında askere gitti, asker dönüşü, 1964 yılında Bolvadin Alaca Camii'ne Müezzin-Kayyum olarak atandı. Bilahare 1969 Burhaniye müftülük memurluğuna, 1970 yılında Çanakkale müftülük şefliğine, 1971 yılında Başkanlık Teftiş Kurulu'na, 1974 yılında Başkanlık özel kalem şefliğine, 1989 yılına kadar bu göreve devam ederek aynı yıl emekli olarak, T.D.V. Sosyal Tesisler Müdür Yrd.lığına, 16.10.1993 tarihinde T.D.V. Mütevelli Heyeti Özel Kalem Müdürlüğü'ne atanan Kemal Leylek, evli olup 2 çocuk babasıdır.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

1994 KUTLU DOĞUM HAFTASI FAALİYETLERİ

LİSELER ARASI BİLGİ YARIŞMASI ŞARTNAMESİ

- I. AMAÇ :** Öğrencilere, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanındaki eğitim-öğretimin sevdendirilmesi; bu alandaki bilgilerin yaygınlaştırılması; öğrencilerin, okulların ve velilerin "Kutlu Doğum"a ilgilerinin sağlanması ve Hz. Peygamber sevgisinin yaygınlaştırılmasıdır.
- II. KATILACAK OKULLAR :** Her ilde yapılacak olan yarışmalara İmam-Hatip Liseleri hariç, bütün liseler ve meslek liseleri katılabileceklerdir.
- III. UYGULANACAK USÛL :** Yarışma, eleme usûlüyle yapılacak; her bir il sınırı içerisinde yapılacak yarışmalar birer lise kalana kadar sürdürülecek; il birincileri bölge merkezindeki yarı finale katılacaklardır. Bölge merkezindeki yarı final yarışmaları da yine eleme usûlüyle yapılacak ve sekiz bölgenin birincileri Ankara'da final yarışmasına katılacaklardır.
- IV. İL ELEMELERİ :**
1. İl Millî Eğitim Müdürünün uygun göreceği bir yardımcısı tarafından yarışmaya katılma isteğinde bulunan okulların durumuna göre il elemelerinin yerleri ve katılacak okullar plânlanacak ve her hâlükârda il birincileri Şubat 1994 sonuna kadar tesbit edilmiş olacaklardır.
 2. İl elemeleri yapılırken kur'a ile tesbit edilecek gruplandırmalara göre, il veya ilçelerde yapılacak eleme yarışmalarında seçici kurullar mahallî Millî Eğitim Müdürü tarafından teşkil edilecek, bu kurullarda il müftüsü veya göstereceği bir din görevlisine de yer verilecektir.
 3. Eleme yarışmalarının soruları ilgili Millî Eğitim Müdürlüğü'nün gözetiminde hazırlatılacak ve ilgili müfredata uygun olacaktır. Her bir yarışmada taraflara 10'ar soru sorulacaktır.
 4. Okullar, yarışmalarda, biri sözcü olmak üzere, üçer kişilik ekipler tarafından temsil edileceklerdir.
 5. İl birincilerinin armağanları Bölgelerde yapılacak yarı finaller sırasında verilecektir.
 6. İl Millî Eğitim Müdürlükleri, yarı finale katılacak ekiplerini 5 Mart 1994 tarihine kadar bağlı bulundukları bölge ilinin Millî Eğitim Müdürlüklerine bildirmiş olacaklardır.
- V. BÖLGE ELEMELERİ :**
1. Bölge elemeleri, ilişik listedeki il merkezlerinde ve o illerin Millî Eğitim Müdürleri tarafından plânlanarak yürütülecektir.
 2. Yarı finale katılacak iller kur'a ile gruplandırılacak; aynı gün içerisinde, bölge birincisi lise tesbit edilecek şekilde yarışma ekipleri gruplandırılacak, seçici kurullar tesbit edilecektir.

3. Yarı final elemelerinde her bir ekibe 8'er soru sorulacak; beraberlik halinde yedek sorulara başvurulacaktır. Sorular, bölge merkezindeki Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından hazırlattırılacak ve ekiplerin soru zarfları kur'a ile tesbit edilecektir.

4. Yarı final elemelerinin sonunda tesbit edilen bölge birincileri, Bölge Millî Eğitim Müdürü tarafından 5 Nisana kadar doğrudan "Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürlüğü - Kocatepe/Ankara" adresine bildirilecektir.

5. Bölge birincilerinin armağanları Ankara'da yapılacak finaller sırasında verilecektir.

VI. FİNAL YARIŞMALARI :

1. Final yarışmaları, Millî Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak, doğrudan Türkiye Diyanet Vakfı Kutlu Doğum Haftası Komitesi tarafından yürütülecektir.

2. Final yarışmaları 25 Nisan 1994 günü ve yine tek dereceli eleme usûlüyle yapılacaktır. Türkiye birincisi lisenin armağanı da yarışma sonuçlanınca takdim edilecektir.

VII. GENEL KURALLAR :

1. İl elemeleri sırasında ortaya çıkacak yol ücreti ve iâşe ibate masrafları okulların veya vilayetin kendi imkânlarıyla karşılanacaktır.

2. Yarı final için bölge merkezlerine gidecek okulların yol ücretleri Vakfımız tarafından karşılanacak; bölgelerdeki konaklama ve iâşe-ibate bölge merkezi olan vilayetin imkânları ile sağlanacaktır.

3. Final yarışmaları için Ankara'ya gelecek ekiplerin yol ücretleriyle, konaklama, iâşe-ibate masrafları Vakfımız tarafından karşılanacaktır.

4. Uygulamada doğabilecek tereddütler İl Millî Eğitim Müdürlükleri ve Bölge Merkezi Millî Eğitim Müdürlüklerinin kararı ile giderilecektir.

VIII. ÖDÜLLER :

1. **İl Birincileri** : Birer yarışma plaketi ve 10'ar kitaplık set, (yarışmaya katılan üç öğrenci, 1 sorumlu öğretmen, 1 Müdür Yardımcısı, 1 okul Müdürü'ne ayrı ayrı) verilecektir.

2. **Bölge Birincileri** : Birer takım elbise (üç öğrenci + üç yönetici) armağan edilecektir. (Elbiseler finallerde giyilecektir)

3. **Türkiye Birincisi** :

a) Birinci gelen okul öğrencilerine 5'er milyon TL.; bu öğrencilerin okullarına 100 milyon değerinde bilgisayar veya aynı kıymette kütüphane;

b) İkinci gelen okul öğrencilerine 4'er milyon TL.; bu öğrencilerin okullarına 70 milyon TL. kıymetinde bilgisayar veya kütüphane;

c) Üçüncü gelen okul öğrencilerine 3'er milyon TL. ve bu öğrencilerin okullarına 50 milyon kıymetinde bilgisayar veya kütüphane hediye edilecektir.

BÖLGELER

İSTANBUL BÖLGESİ

İstanbul
Çanakkale
Bursa
Bilecik
Sakarya
Kocaeli
Zonguldak
Bartın
Tekirdağ
Kırklareli
Edirne

ANKARA BÖLGESİ

Ankara
Kastamonu
Çorum
Yozgat
Kırşehir
Konya
Aksaray
Karaman
Kırıkkale
Çankırı
Bolu
Afyon
Eskişehir
Nevşehir

İZMİR BÖLGESİ

İzmir
Balıkesir
Isparta
Burdur
Muğla
Denizli
Aydın
Uşak
Kütahya
Manisa

ADANA BÖLGESİ

Adana
Kahramanmaraş
Hatay
Gaziantep
Kayseri
İçel
Niğde
Antalya

SAMSUN BÖLGESİ

Samsun
Trabzon
Giresun
Ordu
Sivas
Tokat
Amasya
Sinop
Rize

VAN BÖLGESİ

Van
Hakkari
Şırnak
Siirt
Bitlis
Malatya

DİYARBAKIR BÖLGESİ

Diyarbakır
Batman
Mardin
Şanlıurfa
Adıyaman
Elazığ
Tunceli
Muş

ERZURUM BÖLGESİ

Erzurum
Kars
Artvin
Bingöl
Bayburt
Ardahan
Erzincan
Gümüşhane
İğdır
Ağrı

1994 KUTLU DOĞUM HAFTASI

İMAM - HATİP LİSELERİ ÖĞRENCİLERİ ARASINDA İNCELEME YAZISI YARIŞMA ŞARTNAMESİ

I. AMAÇ : İmam-Hatip Lisesi öğrencilerine, meslekî inceleme yapabilme alışkanlığı kazandırmak, bu alandaki çalışmalarını teşvik etmek, yaygınlaştırmak; dikkatlerini "Kutlu Doğum Haftası"nda yoğunlaştırmak; İslâmı tebliğde doğru usûl ve metodlar kazanmalarını temin etmek.

II. KONU : "Hz. Peygamber'in Tebliğ Metodları ve Günümüzde İslâm'ı Tebliğ".

III. TÜR : İnceleme Yazısı.

IV. METOD : Kaynak taraması ve yorumlama.

V. KATILMA ŞARTLARI :

1. Yarışmaya, sadece İmam-Hatip Lisesi öğrencileri katılabilecektir.
2. İnceleme yazısı, en az 400, en çok 1000 kelime hacminde olacak; kağıdın bir yüzüne 1,5 veya 2 daktilo aralığı ile yazılacaktır.
3. Yazı, konu ile ilgili kaynaklar tarandıktan ve günümüzün önemli problemleri de düşünüldükten sonra kaleme alınacak; istifade edilen kaynaklar usûlüne uygun dipnotlarla gösterilecektir.
4. Faydalanma sınırını aşan nakiller "kopya" sayılacak ve yazı değerlendirme dışı bırakılacaktır.
5. İncelemeyi yapan öğrencinin adı, okul ve adresiyle (varsa) telefon numaraları bir zarfa konulup kapatılacak; zarfın dışına yazının başlığı yazılarak inceleme yazısına işlenecektir.
6. Yazılar; bilgi, metod, dil ve üslûp ile yorumlama bakımından değerlendirilecektir.

VI. SÜRELER :

1. Yarışmaya katılacak öğrenciler 4 Mart 1994 günü akşamına kadar yazılarını kendi okul müdürlüklerine teslim edecekler; Okul Müdürleri 8 Mart 1994 günü biriken yazıları Türkiye Diyanet Vakfı, Dr. Mediha Eldem Sok. No: 89 • Kocatepe/ ANKARA adresine postayla göndereceklerdir. (Posta damgası en geç bu tarihi taşımayan yazılar yarışmaya kabul edilmeyecektir.)
2. Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Kurulu veya tayin edeceği jüri 15 Mart -15 Nisan 1994 arasında değerlendirmeyi yapacak; kazananlara, ödülleri 21-27 Nisan 1994 tarihleri arasında Ankara'da verilecektir.

VII. ÖDÜLLER :

Birincilik Ödülü	Bir Kişiye	6 Milyon TL.
İkincilik Ödülü	" "	4 Milyon TL.
Üçüncülük Ödülü	" "	3 Milyon TL.
Mansiyon	" "	1 Milyon TL.
Mansiyon	" "	1 Milyon TL.
Mansiyon	" "	1 Milyon TL.

(Ayrıca, dereceye giren her öğrencinin okul kütüphanesine Türkiye Diyanet Vakfı yayınlarından birer takım kitap hediye edilecektir)

VIII. YAYIN : Yarışma kazanan yazılar Türkiye Diyanet Vakfı tarafından çeşitli şekillerde yayınlanabilecek; yazıların neşri halinde, Vakfın usûllerine göre ayrıca telif ücreti ödenecektir.

IX. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER :

1. Okul Müdürlerinin görevlendireceği bir öğretmen (veya öğretmenler) yarışmaya katılabilecek değerinde olan yazıları seçmek için bir ön inceleme yapacaklardır.
2. Dereceye giren öğrencilerin Ankara'ya geliş-gidiş yol ücretleri ödenecek; iâşe ve ibateleri sağlanacaktır.

ŞUBE YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINA*

Günümüzde her toplum manevi hazinelerini, kültür hayatının zenginliklerini, medeniyetinin özünü bir ansiklopedide sergilemektedir.

Bizim ürettiğimiz ve bir değer olarak ortaya koyabildiğimiz TDV İslâm Ansiklopedisi gibi güçlü eserler olmayınca, kütüphanelerimizde yabancı ansiklopedilerin tercümeleri ve son zamanlarda gazetelerce dağıtımı yapılan gazete ansiklopedileri yer almaya başladı. Avrupa medeniyeti içinde İngiltere, Fransa, Almanya nasıl kendine has bazı özelliklere sahipse, ülkemiz de kendine has bazı özelliklere sahiptir.

Bu açıdan ülkemiz insanının da Türk-İslâm kültür ve medeniyetlerinin zenginliklerini ortaya koyacak, dinimizin esaslarını öğretecek, inançlarımızı benimsetecek kaynak bir esere ihtiyacı vardı.

İşte, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, milletimizin bu ihtiyacına cevap vermek ve insanımızı yabancıların empoze ettiği kültür erozyonundan korumak ve kendi kültürümüzü geliştirip kökleştirmek için hazırlanmıştır. Ansiklopedimizin şu an 8. cildi tamamlanmış ve okuyucularımızın hizmetine sunulmuştur.

Ansiklopedimizin abone kampanyalarının yürütülmesinde başlangıçtan bu güne kadar şubelerimizin çok büyük gayretleri olmuş, bu hususta fedakerane bir çalışma gösterildiği hepimizin malumudur. Her şeyden önce yapılan bu çalışmalar için başta şube başkanlarımız olmak üzere emeği geçen herkese takdir ve teşekkürlerimi iletmek isterim.

Ancak, yapmış olduğumuz müşahedeler sonucu bu gayretlerin kâfi gelmediği, maalesef bazı şubelerimizin her geçen gün bu husustaki gayretlerinin azaldığı veya yeterince ilgi gösterilmediğini gözlemekteyiz. Nitekim abone rakamlarındaki düşüşler de bu görüşümüzü teyit etmektedir. Örneğin 1. ciltten 750 abonesi olan bir şubemiz, her ciltte belirli fireler verecek bugün 250 aboneye kadar düşmüştür. Abone sayısındaki bu aşağıya doğru düşüş genel olarak şubelerimiz için geçerlidir.

TDV İslâm Ansiklopedisi'nin bir eve girmesi nasıl bir hizmet ise, tersi de bu hizmetin kesintiye uğraması demektir. Tabi burada tüm aksaklıkların şubelerimize ait olmadığını da biliyoruz. Traji yüksek gazetelerin 2 yıldan bu yana kupon karşılığı tamamı tercüme ve millî kültürümüze yabancı ansiklopedileri bedava vermeleri, bu sahada yapılan çok büyük ve sistematik reklâm kampanyaları, yazılı ve görsel medyayı sürekli harekete geçirerek talebi kendilerine çekme gayretleri ile muhtemel abonelerimizden pay aldıkları bir vakıadır.

Diğer taraftan yüksek enflasyon nedeni ile halkın gelir seviyesinin düşmesi, okuma alışkanlığının giderek azalması, özellikle de kâğıt ve diğer hammadde giderlerindeki fiyatların enflasyonun çok üzerinde artış göstermesinin cilt fiyatlarına etkisi, dağıtımdan gelen problemler, ansiklopedinin yayın süresinin

uzunluğu gibi okuyucu ve şubelerimiz açısından ileri sürülebilecek haklı sebepler de vardır. Ancak, bizlerin vazifesi bu problemleri karşılıklı olarak göğüslemek ve abone sayısındaki düşüşü en aza indirmek, hatta mümkün olan en üst seviyelere çıkarmaktır.

Ansiklopedinin abone sayısını artırmak ve şubelerimizin çalışmalarına yeni bir heyecan vermek için bir hizmet seferberliği düşünülmektedir.

Bu cümleden olarak;

1. Şube olarak önceden abonesi yapılmıştı, abonesi yenilenmemiş kişilere ulaşarak, bunların en az fire ile aboneliğinin yenilenmesini sağlamak, (abonesi yenilenmemiş okuyucuların listesini irtibatla bulduğumuz Divantaş Bölge Müdürlüğü vasıtasıyla temin edebilirsiniz.)

2. Şube yönetimi olarak din görevlileri, cemaatler ve ilgililer ile mahalli toplantılar yaparak her müftülük kütüphanesinde, cami ve Kur'an kursları kütüphanelerinde, ayrıca her din görevlisinin evinde ansiklopedinin bulunmasını temin etmek için şube başkanlıklarınca gerekli çalışmalar yapılmalıdır. (Müftülük kütüphaneleri için yapılacak aboneler, gerekli kararlara dayanılarak Vakıf Şubeleri tarafından ödemesi yapılabilir.)

Bu amaçla en kısa sürede şube olarak tutarlı ve sistemli bir şekilde tesbit edilen konuların uygulamaya geçirilmesi hususu hepimize düşen önemli bir görev dir.

Bu husustaki gayretlerinizi artırmak için, önümüzdeki Ocak-Şubat 1994 aylarında ansiklopedi cilt fiyatlarında bir değişiklik yapılmayarak, Aralık 1993 ayındaki fiyatların aynen uygulanması uygun görülmüştür. Ayrıca, bu kampanya dönemi sonunda toplam abone sayısı olarak, illerde 1000, ilçelerde 500 sayısına ulaşan şubelere sürpriz hediyeler verilecektir. Bu kampanyadaki çalışmaların neticeleri Başkanlığımız olarak takip edilecek ve Nisan 1994 ayının ilk haftası içinde şubelerimize bildirilecektir.

Kültür hayatımızın yegane telif ansiklopedisi olan ve dünyada bir eşi ve emsali bulunmayan ansiklopedimizin abone sayısını artırmak için başlattığımız kampanya için göstereceğiniz ilgiye teşekkür eder, hiçbir müessesede bulunmayan elimizdeki mevcut bu büyük potansiyeli harekete geçireceğinizden emin olduğumu belirtir, Cenab-ı Hak'tan çalışmalarınızda başarılar dilerim.

* Vakfımız tarafından yayını sürdürülen "İslam Ansiklopedisi" konusunda, Diyanet İşleri Başkanı ve Vakfımız Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz imzası ile şubelerimize gönderilen genelge.

Mehmet Nuri YILMAZ
Diyanet İşleri Başkanı ve
Türkiye Diyanet Vakfı
Mütevelli Heyeti Başkanı

Mü'minler!

Size bir emanet bırakıyorum ki ona sıkı sarıldıkça yolunuzu hiç şaşmazsınız. O Emanet Allah Kitabı Kur'an'dır.

"VEDA HUTBESİ'NDEN"

Vakfımız; Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerim'i, en güzel bir baskıyla sizin için hazırladı. Lüks ciltli ve şamua kağıda yapılmış olan bu baskı Kayışzâde Hafız Osman hattı olup berkenardır(sayfa tutar). Orta ve küçük boy olarak basılmış bulunan Mushaf, yakında cami ve cep boyları olarak da çıkarılacaktır.

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğretim üyelerinden oluşan sahasında uzman altı kişilik bir komisyon tarafından hazırlanan Kur'an-ı Kerim Meâli ise her müslümanın güvenle istifade edebileceği en güzel bir hazinedir.

Lüks ciltli ve şamua kağıda basılmış olan bu Meâl'de, Kayışzâde Hafız Osman hattı kullanılmıştır. Baskısı orta boy olarak yapılmış olup, yakında diğer boyları da hazırlanacaktır.

MUHTEŞEM GEÇMİŞTEN MUTLU GELECEĞE

İMAN PRENSİPLERİ

• H. Emin ÖZTÜRK

ÇOCUK VE DUA

• Gökhan EVLİYAOĞLU

İBÂDET İLKELERİ

• H. Emin ÖZTÜRK

ÇOCUK ŞİİRLERİ

• Bestami YAZGAN

İDAMLIK ŞEHZADE

• Üzevir GÜNDÜZ

KELOĞLAN (10 Masal)

• Ahmet YOZGAT

CESUR GEMİCİ (8 Masal)

• Ahmet YOZGAT

MANZUM MASALLAR

• Osman KARATAŞ

CANLI DOĞA (5 Masal)

• Bestami YAZGAN

YEŞİL CANLAR (5 Masal)

• Bestami YAZGAN

SEVİMLİ DOSTLAR (5 Masal)

• Bestami YAZGAN

EMEKLERİMİZİN DİLİ (5 Masal)

• Bestami YAZGAN

SIRMASACLI KELOĞLAN (5 Masal)

• Bestami YAZGAN

HAYVANLAR DÜNYASI (5 Masal)

• Bestami YAZGAN

Kuruluşunuzun Temizliğinde de Kaliteden Taviz Vermeyin !

PürTem Sıvı Bulaşık Yıkama Maddesi

PürJel Yeşil Bulaşık Deterjanı

GenPür Sıvı Genel Temizlik Maddesi

OtoPür Sıvı Oto Şampuanı

PürSoft Çamaşır Yumuşatıcısı

Köpür Sıvı El Sabunu

Divantaş Sıvı Sabunluk

Pür mamülleri Türkiye Diyanet Vakfı kuruluşu olan TEMSAŞ tarafından üretilmektedir. TSE kalite belgeli Pür temizlik ürünleri, DİVANTAŞ'ın yurt sathına yayılmış Pazarlama örgütü ile artık size daha da kolay ulaşacak. Siz de TSE kalite belgeli, Pür temizlik ürünlerini tercih edin. Hem hesaplı alın ... hem de kaliteden taviz vermeyin.

OKULLAR, HASTANELER, YURTLAR, BÜROLAR, LOKANTALAR

HER EVE ..., HER İŞYERİNE ...

DİVANTAŞ® DİYANET VAKFI NEŞRİYAT PAZARLAMA VE TİCARET A.Ş.

Genel Müdürlük:	(212) 653 92 45	İzmir :	(232) 482 18 36	Adana:	(322) 351 61 25	Erzurum:	(442) 212 15 83
İst. Avr. Yak:	(212) 518 46 04	Antalya:	(242) 247 73 50	Kayseri:	(352) 232 85 33	Gaziantep:	(342) 234 25 58
İst. Anad. Yak:	(216) 349 96 97	Konya :	(332) 350 97 66	Samsun:	(362) 233 58 12	Elazığ:	(424) 233 47 72
Bursa:	(224) 223 22 76	Ankara :	(312) 433 52 42	Trabzon:	(462) 223 40 40	Van :	(432) 216 76 12